

Jaarverslag 2018

Het verschil maken

Inhoud

Voorwoord	3
Terugblik 2018: het verschil maken	5
Vooruitblik 2019: steun maakt sterker	6
Verslag Raad van Toezicht	7
Hoofdstuk 1 Doelstelling, missie en stakeholders	8
Hoofdstuk 2 Activiteiten	12
Hoofdstuk 3 Inkomsten	18
Hoofdstuk 4 Communicatie	22
Hoofdstuk 5 Organisatie	26
Hoofdstuk 6 Financieel beleid	33
Hoofdstuk 7 Jaarrekening	41

Voorwoord

De verontwaardiging is groot wanneer blijkt dat slachtoffers en nabestaanden lang niet altijd de erkenning krijgen die ze zo hard nodig hebben om verder te kunnen met een veranderd leven. Of wanneer een dader van een ernstig verkeersdelict wegblijft met een taakstraf, terwijl het slachtoffer levenslang heeft. 'Er moet iets veranderen en wel *nu*.' Dit voelen de betrokkenen zelf, maar niet zelden ook een groter publiek wanneer de media hierover berichten. Die verontwaardiging voelen wij natuurlijk ook. Alleen het *nu* is vaak wat lastiger. Om daadwerkelijk een verandering in bijvoorbeeld wet- en regelgeving teweeg te brengen, is een lange adem nodig.

VOELSPRIETEN

Dat die lange adem wél zijn vruchten af werpt, bleek in november 2018 toen minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid het wetsvoorstel 'Aanscherping strafrechtelijke aansprakelijkheid ernstige verkeersdelicten' naar de Tweede Kamer stuurde. Met dit wetsvoorstel kan meer recht worden gedaan aan het veroorzaakte leed bij slachtoffers en nabestaanden als gevolg van roekeloos rijgedrag. Met een grote betrokkenheid van de medewerkers en de Raad van Toezicht hebben we een belangrijke lobby- en adviesrol kunnen spelen bij de totstandkoming van deze wet. Die rol konden we pakken door met onze voelsprietten in de maatschappij de signalen van onrecht en verontwaardiging op te vangen, waarna een uitvoerig onderzoek met aanbevelingen en adviezen volgde. Het wetsvoorstel is op het moment van publicatie van dit jaarverslag nog niet door beide Kamers, maar we durven wel al positief te zijn en vooral trots op wat we met elkaar kunnen bereiken.

TABOE

Sensitiviteit hebben we niet alleen nodig om te weten wat er speelt, maar ook in de uitvoer van onze programma's. Zo zijn we in 2018 gestart met een pilot waarbij een onafhankelijke casemanager wordt ingezet om patiënten en nabestaanden bij te staan na een medisch incident. We willen zorgen dat deze gedupeerden zo goed mogelijk verder kunnen. Niet alleen praktische handvatten zijn hierbij belangrijk, maar vooral erkenning. Erkenning voor de fouten die zijn gemaakt. En precies dat ligt enorm gevoelig. Er heerst nog een groot taboe op medische incidenten. Die taboesfeer, daar moeten we uit zien te komen, zodat er geleerd kan worden van de fouten en dat patiënten zich gehoord en gezien voelen. We vinden het dan ook ongelofelijk moedig dat de zeven ziekenhuizen waar de pilot op dit moment draait, dit proces aandurven. En zo gedupeerde patiënten de kans geven bij te dragen aan dat wat we in veel gesprekken met slachtoffers terug horen: 'zorgen dat wat mij is overkomen, een ander niet overkomt.'

DE BASIS

Dit zijn slechts twee voorbeelden van ons werk in 2018, die kenmerkend zijn voor de lange adem en de voelsprietten die we nodig hebben om slachtoffers te helpen hun leven weer op te pakken. In 2019 vieren we ons 30-jarig jubileum. Een belangrijk moment om stil te staan bij de basis van ons werk, de basis die is gelegd in 1989 op initiatief van prof. mr. Pieter van Vollenhoven. Dankzij zijn tomeloze inzet zijn we nu uitgegroeid tot een fonds dat daadwerkelijk een verschil kan maken in de levens van slachtoffers en nabestaanden. Ook in zijn nieuwe rol als erevoorzitter zet hij zich met hart en ziel in voor het Fonds. Dat zagen we ook tijdens het Zomergala 2018, waarbij we mede dankzij zijn enorme betrokkenheid en die van zijn vrouw Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet een recordopbrengst wisten te behalen.

HET VERSCHIL MAKEN

We voelen ons ook gesteund door onze donateurs, sponsors, de VriendenLoterij, vrijwilligers en medewerkers. Wij kunnen ons werk niet doen zonder hun steun, betrokkenheid en toewijding. Samen maken we elke dag het verschil voor slachtoffers in Nederland. Met elkaar zorgen we ervoor dat zij de hulp en erkenning krijgen die ze verdienen. Hiervoor willen wij u hartelijk danken.

Ab van der Touw, voorzitter Raad van Toezicht
Ineke Sybesma, directeur

Terugblik 2018: het verschil maken

Alle slachtoffers verdienen de juiste hulp. Hulp om de draad weer op te pakken, kracht te hervinden, maar ook praktische directe hulp. Hier staat Fonds Slachtofferhulp voor. In 2018 heeft Fonds Slachtofferhulp zich weer met man en macht ingezet voor het verbeteren van de opvang van slachtoffers en het optimaliseren van hun rechtpositie.

Het jaar kenmerkte zich door de stappen die we konden maken in onze speerpuntprogramma's voor slachtoffers van seksueel geweld, verkeersslachtoffers en slachtoffers van medische incidenten. Meer hierover in hoofdstuk 2, Activiteiten. Het was ook het jaar waarin we steeds meer programmatisch zijn gaan werken, waarbij we elk speerpunt benaderen vanuit alle disciplines: onderzoek, beleid, lobby, voorlichting, fondsenwerving. Deze manier van met elkaar onze ambities per programma vaststellen, toetsen en realiseren, bracht een nóg grotere betrokkenheid binnen de organisatie teweeg.

Niet alleen formuleren we steeds beter onze ambities in haalbare doelstellingen, we evalueren ook of die doelstellingen worden behaald. Voortbordurend op deze basis, hebben we met elkaar, medewerkers en leden van de Raad van Toezicht, ons meerjarenplan 2018 – 2021 vastgesteld. Centraal in ons denken en handelen staat de impact die we willen maken op de kwaliteit van leven van slachtoffers van ongevallen, misdrijven en rampen.

Vooruitblik 2019: steun maakt sterker

Het jaar 2019 belooft een bijzonder jaar te worden. Fonds Slachtofferhulp bestaat dan dertig jaar. Een moment om terug te blikken op wat we allemaal hebben bereikt, maar vooral ook een moment om vooruit te kijken naar wat beter kan en moet. Zo gaan we anders kijken naar de positie van slachtoffers. In 2018 bleek uit ons Victims in Modern Society-onderzoek dat de rol van de directe omgeving van slachtoffers vaak onderbelicht is, terwijl er juist zo veel behoefte is aan sociale steun vanuit de eigen kring. Ons thema voor 2019 is dan ook *Steun maakt sterker*, waarin we de directe omgeving van het slachtoffer meer betrekken. Hoe steviger de ondersteuning vanuit de eigen kring, hoe beter slachtoffers hun veerkracht hervinden en leren omgaan met wat hen is overkomen.

In september 2019 organiseren we onze jubileumbijeenkomst, waarbij we terug en vooruit zullen blikken op ons werk. Belangrijk werk, maar ook werk dat vaak een lange adem vergt voordat het zijn vruchten afwerpt. Veel van onze activiteiten in 2019 zullen dan ook een verdere uitrol zijn van speerpunten waar we eerder mee zijn gestart. We zetten de programma's seksueel geweld, verkeer, medische incidenten en misdrijven en rechtspositie voort. Met deze vier programma's willen we het voortouw nemen in het werkveld en ons inzetten door financiering, belangenbehartiging, hulpverlening en voorlichting te bieden. Zo zullen we ons blijven inspannen om slachtoffers sterker en weerbaarder te maken. Zorgen dat ze gezien, erkend en gesteund worden, zodat ze kunnen herstellen en de draad weer zo veel mogelijk zelf kunnen oppakken. Met een helpende hand vanuit de samenleving én de directe omgeving.

Verlag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in het verslagjaar tweemaal in een reguliere zitting bijeengekomen, op 13 maart en 3 september. In juni en in november is een schriftelijke besluitvormingsronde ingelast, omdat de geplande vergaderingen van die maanden niet door konden gaan. De vergaderingen worden voorbereid door de directeur/bestuurder.

Vaste onderdelen in de vergaderingen zijn de financiële rapportages en de voortgang van de beleidsprogramma's en de fondsenwerving. De raad heeft het jaarverslag goedgekeurd en het nieuwe jaarplan en de begroting vastgesteld op basis van het meerjarenplan 2018 - 2021. Daarnaast staat iedere vergadering een actueel inhoudelijk thema centraal. Dit krijgt onder andere vorm door regelmatig een gastspreker uit te nodigen voor een presentatie en discussie met de raad.

Zo heeft de raad van gedachten gewisseld met prof. dr. Pemberton, directeur van INTERVICT, naar aanleiding van een presentatie over de uitdagingen en de toekomst van het victimologisch onderzoek en onderwijs in Nederland. Verder heeft dr. Van der Velden (CentERdata) de opzet en belangrijkste uitkomsten van het meerjarige onderzoek Victims in Modern Society (VICTIMS) aan de raad gepresenteerd. Hierna werd gesproken over problemen van slachtoffers in de moderne samenleving en het belang van erkenning en sociale steun.

Leden van de Raad van Toezicht waren aanwezig bij de uitreiking van de Jan van Dijk Award voor beste victimologische scriptie en dissertatie en bij de publieke presentatie van het VICTIMS onderzoek.

De raad heeft in 2018 zijn eigen functioneren en het functioneren van het bestuur geëvalueerd, zoals het dat jaarlijks doet op basis van de bevindingen van de remuneratiecommissie.

Mevrouw Hurks, de heer Habets en de heer Tan zijn in 2018 herbenoemd voor een laatste termijn. Twee openstaande posities in de raad zijn ingevuld door de heer ir. Jaap Bierman (per 1 november 2018) en mevrouw prof. mr. Rianne Letschert (met ingang van 1 januari 2019).

Hoofdstuk 1

Doelstelling, missie en stakeholders

Fonds Slachtofferhulp zet zich als onafhankelijke, maatschappelijke organisatie in voor slachtoffers in Nederland. We investeren in wetenschappelijk onderzoek, nieuw hulpaanbod, voorlichting, belangenbehartiging en lotgenotencontact. Zo werken we hard aan het verbeteren van de positie van slachtoffers en zorgen we ervoor dat zij kunnen rekenen op de juiste hulp. De eigen veerkracht en de kracht van vernieuwing staan hierbij centraal.

Verschil maken

We streven ernaar voor zo min mogelijk geld echt het verschil te maken. Dat vergt een uitgekende strategie, oog voor haalbaarheid en uitvoerbaarheid, en een enorm kostenbewustzijn. Je richten op urgente problemen met gebruikmaking van recente inzichten, kan alleen als je altijd je voelsprietten uit hebt staan en met beide benen stevig staat in zowel het werkveld als in de fondsenwerving. Dat doen wij met deskundig en gemotiveerd personeel en een betrokken en breed maatschappelijk verankerde Raad van Toezicht.

Statutaire missie

De statutaire naam van de organisatie is Stichting Fonds Slachtofferhulp, opgericht in 1989, door onze erevoorzitter prof. mr. Pieter van Vollenhoven, samen met de ANWB en de Landelijke Organisatie Slachtofferhulp. Haar statutaire missie is het werven en besteden van fondsen ten behoeve van: slachtofferhulpverlening;

- het geven van voorlichting en het behartigen van de belangen van slachtoffers en slachtofferhulpverlening;
- preventie van slachtofferschap en het anderszins verbeteren van de positie van slachtoffers;
- het bevorderen van samenwerking tussen organisaties die werken op het terrein van de slachtofferhulpverlening.

Fonds Slachtofferhulp is gevestigd te Den Haag.

Wat we doen

Jaarlijks worden in Nederland 1,7 miljoen mensen slachtoffer van een misdrijf, ongeval of ramp. Met allemaal één overeenkomst: ze willen zo snel mogelijk door met leven. Maar dat is niet voor iedereen vanzelfsprekend.

Fonds Slachtofferhulp wil impact maken op de kwaliteit van leven van slachtoffers, zodat ze kunnen herstellen en zo snel mogelijk de draad weer kunnen oppakken. Hiervoor investeren we in wetenschappelijk onderzoek, nieuw hulpaanbod, voorlichting, belangenbehartiging en lotgenotencontact. Zo kan bij ieder programma en project onze rol anders zijn. Naast onze rol als belangenbehartiger en voorlichter, zorgen we er als financier voor dat relevante onderzoeken gerealiseerd kunnen worden, om er vervolgens als innovator voor te zorgen dat het hulpverleningsaanbod kan worden verbeterd en vernieuwd.

Fondsenwerver

Financier

Voorlichter

Belangenbehartiger

Innovator

Stakeholders

Slachtoffers helpen doen we niet alleen. We kunnen rekenen op de kennis, financiële ondersteuning en uitvoeringscapaciteit van veel andere partijen. We kunnen ons werk niet doen zonder de steun van donateurs en sponsors. En we zoeken de samenwerking op met wetenschappers, hulpverleners, uitvoerende partners en overheidsinstanties. Samen maken we elke dag het verschil voor slachtoffers in Nederland.

DONATEURS

Elk jaar krijgen we veel financiële steun van donateurs. Particulieren die zich het lot van slachtoffers aantrekken en daarom ons werk steunen. In 2018 steunden 57.582 mensen ons werk als donateur voor een prachtig totaalbedrag van € 2.444.099.

BEDRIJVEN

Ook worden we in ons werk bijgestaan door bedrijven die ons een warm hart toe dragen. Bedrijfssponsors zoals ANWB, de Zorg Diensten Groep, de Koos Konijn Foundation van Roompot, en de Security Company steunen ons financieel of in natura op het gebied waar hun specialisatie ligt, bijvoorbeeld financiën, HR, communicatie of juridische zaken. In 2018 konden we rekenen op de eenmalige of structurele steun van 76 bedrijven. De financiële ondersteuning bedroeg € 693.047.

LOTERIJDEELNEMERS

Deelnemers aan de VriendenLoterij maken niet alleen kans op het winnen van mooie prijzen, maar steunen tegelijkertijd het werk van diverse goede doelen waaronder Fonds Slachtofferhulp. In 2018 kregen we van de VriendenLoterij een structurele bijdrage van € 950.000, € 543.860 uit de geormerkte lotenverkoop én werden we verrast door een extra schenking van € 395.000.

VERMOGENSFONDSEN

In 2018 hebben we opnieuw geïnvesteerd in de contacten met vermogensfondsen. Veel van deze fondsen tonen hun betrokkenheid bij het werk dat we doen en de specifieke doelgroepen die we voor ogen hebben met onze programma's. Afgelopen jaar konden we rekenen op steun van onder andere de C&A Foundation, Adessium, Dr. C.J. Vaillantfonds, Stichting Dioraphte, Ars Donandi + W.J.O. de Vries Fonds, Hélène de Montigny Stichting en de Stichting Elise Mathilde Fonds.

WETENSCHAP

Voor al onze projecten wordt kennis verworven aan de hand van wetenschappelijk onderzoek. Fonds Slachtofferhulp werkt hiervoor nauw samen met wetenschappers en onderzoekers die zijn verbonden aan verschillende Nederlandse universiteiten en instituten. Samen met vooraanstaande criminologen, victimologen en gedragswetenschappers wordt binnen onze programma's Verkeer, Seksueel Geweld, Medische Incidenten en Misdrijven en Rechtspositie toegewerkt naar structurele oplossingen en verbeteringen.

OVERHEID

In gesprek met bestuurders, politici en beleidsmakers zijn wij een kritische, maar altijd constructieve samenwerkingspartner. We brengen de positie van slachtoffers onder de aandacht en bieden ideeën en oplossingen ter verbetering.

LOTGENOTEN

Veel slachtoffers en nabestaanden hebben na een ongeval, misdrijf of ramp behoefte aan het uitwisselen van ervaringen en steun van andere slachtoffers en nabestaanden. Zij verenigen zich in lotgenotenorganisaties die dit contact op verschillende manieren mogelijk maken en stimuleren. Ook doen veel lotgenotenorganisaties aan belangenbehartiging en maken zij een vuist om hun (rechts)positie te verbeteren. We werken graag samen met lotgenotenorganisaties en investeren in lotgenotencontact, omdat het contact met en de erkenning die ze krijgen van gelijkgestemden hen verder kan helpen de draad van het leven weer zoveel mogelijk op te pakken.

INDIVIDUELE SLACHTOFFERS

De hulp die we bieden, wordt voor een belangrijk deel mogelijk gemaakt door slachtoffers zelf. Het persoonlijke verhaal dat mensen ons toevertrouwen, helpt ons nóg beter te begrijpen in welke situaties een slachtoffer terecht kan komen en welke hulp het hardst nodig is.

ADVIESCOMMISSIES

In 2018 heeft Fonds Slachtofferhulp een strategische adviesraad voor het programma Medische Incidenten opgericht. De leden van de adviesraad zijn stakeholders met expertise op één of meer onderdelen van het programma, kennis van het werkveld en de belangen van betrokkenen. De adviesraad is in het verslagjaar twee keer bij elkaar gekomen. Er is gesproken over de inrichting en haalbaarheid van het programma en het realiseren van draagvlak bij alle betrokkenen voor de vernieuwingen die met het programma worden nagestreefd.

Ter versterking van het programma Misdrijven en Rechtspositie zijn we eind 2018 gestart met het organiseren van klankbordbijeenkomsten. We spreken met professionals die overal in de slachtofferketen hun werk doen, zoals slachtofferadvocaten over de mate waarin en wijze waarop in de dagelijkse praktijk de rechten van slachtoffers nageleefd worden en over mogelijkheden om tot verbetering te komen.

Hoofdstuk 2

Activiteiten

Door focus aan te brengen in ons werk, weten we écht iets te bereiken voor slachtoffers en hun naasten. Om voor hen het verschil te kunnen maken, hebben wij een aantal programma's ontwikkeld waarin we op diverse manieren toewerken naar structurele oplossingen en verbeteringen. In 2018 waren onze speerpuntprogramma's seksueel geweld, verkeersongevallen en medische incidenten.

Programma Seksueel geweld

In de voorgaande jaren hebben we het Centrum Seksueel Geweld als geslaagde innovatie afgerond en overgedragen aan de overheid. Sinds begin 2018 beschikt het Centrum over een landelijk dekkend netwerk, waar slachtoffers van seksueel geweld dag en nacht terecht kunnen voor deskundige hulp. Wat begon als kleinschalige innovatie, is nu een landelijk instituut geworden dat niet meer weg te denken is uit onze samenleving. Een resultaat waar we trots op zijn, maar we zien ook dat seksueel geweld als onderwerp nog steeds hoog op onze agenda hoort. In 2018 lag onze focus op online seksueel geweld, met drie projecten.

ONDERZOEK EN START PROJECT HERSTELLEN NA ONLINE SEKSUEEL GEWELD

Na een haalbaarheidsonderzoek in 2018, startten we in hetzelfde jaar nog met het project Herstellen na online seksueel geweld. In samenwerking met onder andere Karakter kinder- en jeugdpsychiatrie, Iva Bicanic (Hoofd Landelijk Psychotraumacentrum en Centrum Seksueel Geweld) en uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een interventie voor jongeren tussen de 12 en 21 jaar die te maken hebben gehad met online seksueel geweld.

VIRAL JUSTICE EN E-SHAMING

Het gebeurt steeds vaker dat jonge slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag of seksueel geweld hun ervaring online onthullen. Hierbij vragen ze het online publiek om steun en gerechtigheid, zonder dat er aangifte wordt gedaan of professionele hulp wordt gevonden. Dit fenomeen wordt ook wel viral justice genoemd. Wanneer hierbij ook de naam van de vermeende dader wordt genoemd, wordt gesproken van e-shaming: een dader wordt online te schande gemaakt.

In 2018 zijn we gestart met een onderzoek om meer inzicht te krijgen in de behoefte, de beweegredenen en de gevolgen van het doen van een online onthulling. Dit onderzoek loopt door in 2019. Een belangrijke component van dit onderzoek is dat de slachtoffers met wie we in gesprek gaan, direct hulpverlening krijgen geboden. Het onderzoek voeren we uit in samenwerking met onder andere de Vrije Universiteit Amsterdam en het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving.

UITBREIDEN SLACHTOFFERWIJZER.NL MET ONLINE SEKSUEEL GEWELD

We hebben onze online wegwijzer voor slachtoffers uitgebreid met informatie over online seksueel geweld. In dit nieuwe onderdeel informeren we met name jongeren over de gevolgen van sexting, over welke hulp beschikbaar is op praktisch, financieel, juridisch en emotioneel vlak en bij welke organisaties.

Programma Verkeersongevallen

Met ons programma Verkeersongevallen richten we ons op het hulpaanbod aan verkeersslachtoffers en hun nabestaanden. Zo werken we onder andere aan het versterken van de (rechts)positie van slachtoffers en nabestaanden en faciliteren we lotgenotencontact. Daarnaast boekten we in 2018 belangrijke resultaten voor een strafmaat voor verkeersmisdrijven die recht doet aan het leed en de behoeften van slachtoffers en nabestaanden.

VERBETERING STRAFMAAT ERNSTIGE VERKEERSDELICTEN

Een belangrijk signaal uit de samenleving is de onvrede die er bestaat over de strafmaat bij roekeloos rijgedrag. In de periode 2015 – 2017 deden we onderzoek naar de straffen die worden opgelegd voor verkeersmisdrijven. De meerderheid van slachtoffers en nabestaanden vond dat er in hun zaak te licht werd gestraft. Roekeloosheid, de hoogste schuldgradatie, werd bijna nooit toegepast. Op basis van dit onderzoek en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen heeft minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid in 2018 een wetsvoorstel gepresenteerd waarmee verkeersdelicten zwaarder kunnen worden bestraft. Gedurende de consultatieperiode is Fonds Slachtofferhulp als adviespartij betrokken geweest. Het wetsvoorstel is eind 2018 naar de Tweede Kamer gestuurd en wordt in 2019 inhoudelijk behandeld.

EXPERTLAB ROEKELOOS RIJGEDRAG

In 2018 nam Fonds Slachtofferhulp het initiatief voor een Expertlab Roekeloos Rijgedrag. Gesprekspartners in het Expertlab zijn onder andere het ministerie van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en een aantal deelnemers van de Verkeersveiligheidscoalitie, waaronder deskundigen van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV), de Reclassering, het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) en het Openbaar Ministerie. Samen met hen zijn we gestart met de ontwikkeling van een aanpak waarmee de samenleving beter kan worden beschermd tegen roekeloze rijders. Zo kan met inzet van moderne technologie onacceptabel rijgedrag onmogelijk gemaakt worden. Dit initiatief is opgenomen in het landelijk actieplan verkeersveiligheid van minister Van Nieuwenhuizen.

VERBETERING POSITIE EN BEHANDELING VAN SLACHTOFFERS EN NABESTAANDEN MET ERNSTIGE PROBLEMEN

Een groot deel van verkeersslachtoffers en nabestaanden kampt met ernstige psychosociale problemen. Daarnaast gaan slachtoffers vaak gebukt onder praktische problemen, zoals een voortslepend letselschadetraject. In 2018 zijn we, dankzij een extra projectbijdrage van de VriendenLoterij, gestart met het project TrafVic, waarmee we nabestaanden en slachtoffers van ernstige verkeersongevallen specialistische en laagdrempelige hulp willen aanbieden, die volledig wordt afgestemd op hun behoeften. Naar verwachting is de looptijd van dit project drie jaar.

Programma Medische incidenten

Voor slachtoffers van medische incidenten bestaat in Nederland nog niet dezelfde opvang en erkenning als voor slachtoffers van bijvoorbeeld misdrijven. De impact op het leven van gedupeerde patiënten en hun naasten is vaak enorm en zij kunnen hier nog jarenlang de vervelende gevolgen van ervaren. Fysiek en emotioneel, maar ook op financieel en praktisch vlak kan het leed van deze slachtoffers en nabestaanden groot zijn.

CASEMANAGEMENT MEDISCHE INCIDENTEN

In 2018 zijn we van start gegaan met de pilot Casemanagement Medische Incidenten en hebben we veel geïnvesteerd in het creëren van draagvlak en goodwill. Daarnaast kunnen slachtoffers van medische incidenten bij zeven aangesloten ziekenhuizen langdurige ondersteuning krijgen van een casemanager. Ook werken we nauw samen met het OPEN leernetwerk. In het OPEN leernetwerk hebben onderzoekers en 27 ziekenhuizen zich verenigd om een open omgang met incidenten in de zorg te realiseren. Eind november 2018 leidde dit tot een groot congres Open In de Zorg, georganiseerd door het Fonds en de organisatie van het OPEN Leernetwerk, dat onder veel belangstelling de resultaten en belangrijkste leerpunten besprak.

Noodhulpfonds

Slachtoffers van een traumatische gebeurtenis kunnen ook te maken krijgen met een nare financiële nasleep. Maanden ziek thuis, te hoog opgelopen zorgkosten, het wegvallen van een inkomen. Het lukt sommige slachtoffers dan niet meer het hoofd boven water te houden. Die mensen helpen wij vanuit ons Pieter van Vollenhoven Noodhulpfonds met een financiële bijdrage of producten voor de meest noodzakelijke zaken. Of net even die afleiding die nodig is om zich even geen slachtoffer te voelen. Met noodhulp kunnen we vaak het verschil maken, waarmee slachtoffers de draad van het leven weer kunnen oppakken.

MEER SLACHTOFFERS BEREIKEN MET HET NOODHULPFONDS

Voor 2018 hadden we ons ten doel gesteld om meer slachtoffers te bereiken met het Noodhulpfonds. We hebben sterker ingezet op communicatie door het geven van voorlichting bij bijvoorbeeld grote opvangorganisaties in het land en Slachtofferhulp Nederland. Ook hebben we nieuw foldermateriaal ontwikkeld en een animatiefilmpje gemaakt over het Noodhulpfonds.

In 2018 hebben we ruim 1.100 slachtoffers geholpen met een gift uit het Noodhulpfonds, dit is een toename van 10% ten opzichte van 2017. Het grootste deel betrof een bijdrage aan levensonderhoud of zorgkosten.

SlachtofferWijzer.nl

Sinds 2012 heeft Fonds Slachtofferhulp de website SlachtofferWijzer.nl. Deze website biedt een overzicht van beschikbare hulp voor slachtoffers van (seksueel) geweld, een ongeval, diefstal en voor achterblijvers van vermisten. SlachtofferWijzer wil er voor zorgen dat elk slachtoffer de juiste hulp kan vinden. Hiervoor proberen we voortdurend voeling te houden met waar de behoeften liggen bij de bezoekers van de website.

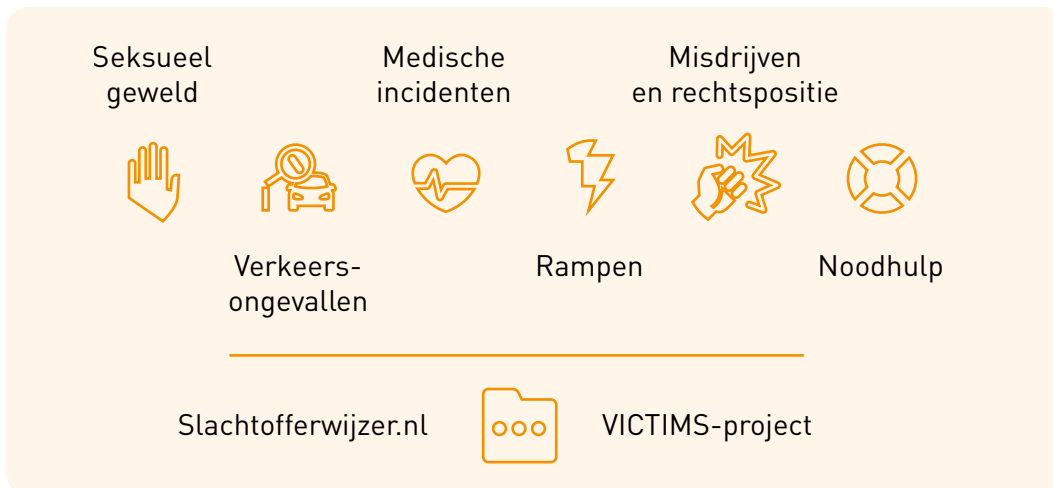
UITBREIDING INFORMATIE VOOR NAASTEN SLACHTOFFERS

Bezoekersonderzoek van SlachtofferWijzer.nl liet in 2018 zien dat maar liefst 23% van de respondenten een slachtoffer in zijn of haar familie- of vriendenkring had. Deze mensen zijn op zoek naar informatie en antwoorden op vragen als: hoe handel je wanneer een dierbare slachtoffer wordt van een misdrijf of ongeval? Hoe help je iemand? Wat doe je wel en wat juist niet? Waar kun je terecht voor advies of bijstand? Hoe ga je om met je eigen gevoelens als naaste van een slachtoffer? Met een projectsubsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid startten we eind 2018 met onderzoek naar de informatiebehoeften bij naasten van slachtoffers en het inventariseren van reeds beschikbare informatie voor naasten. Onze ambitie is om in 2019 de website uit te breiden met deze informatie.

VERGROTEN BEKENDHEID VAN DE SLACHTOFFERWIJZER.NL

Na de vernieuwingen aan de website in 2017, hebben we in 2018 veel gedaan aan het optimaliseren van onze online vindbaarheid en zichtbaarheid aan de hand van SEO, SEA en de inzet van een social media campagne. Het aantal relevante zoektermen waarop de site een top 3 positie in Google krijgt, is bijna verdubbeld, wat heeft geleid tot 55% groei aan bezoekers. Door de gebruiksvriendelijkheid op de site zelf te verbeteren, is het aantal bezoekers dat uitkomt op een voor hen relevante hulporganisatie gestegen van 35% naar 50% in 2018.

ONZE PROGRAMMA'S

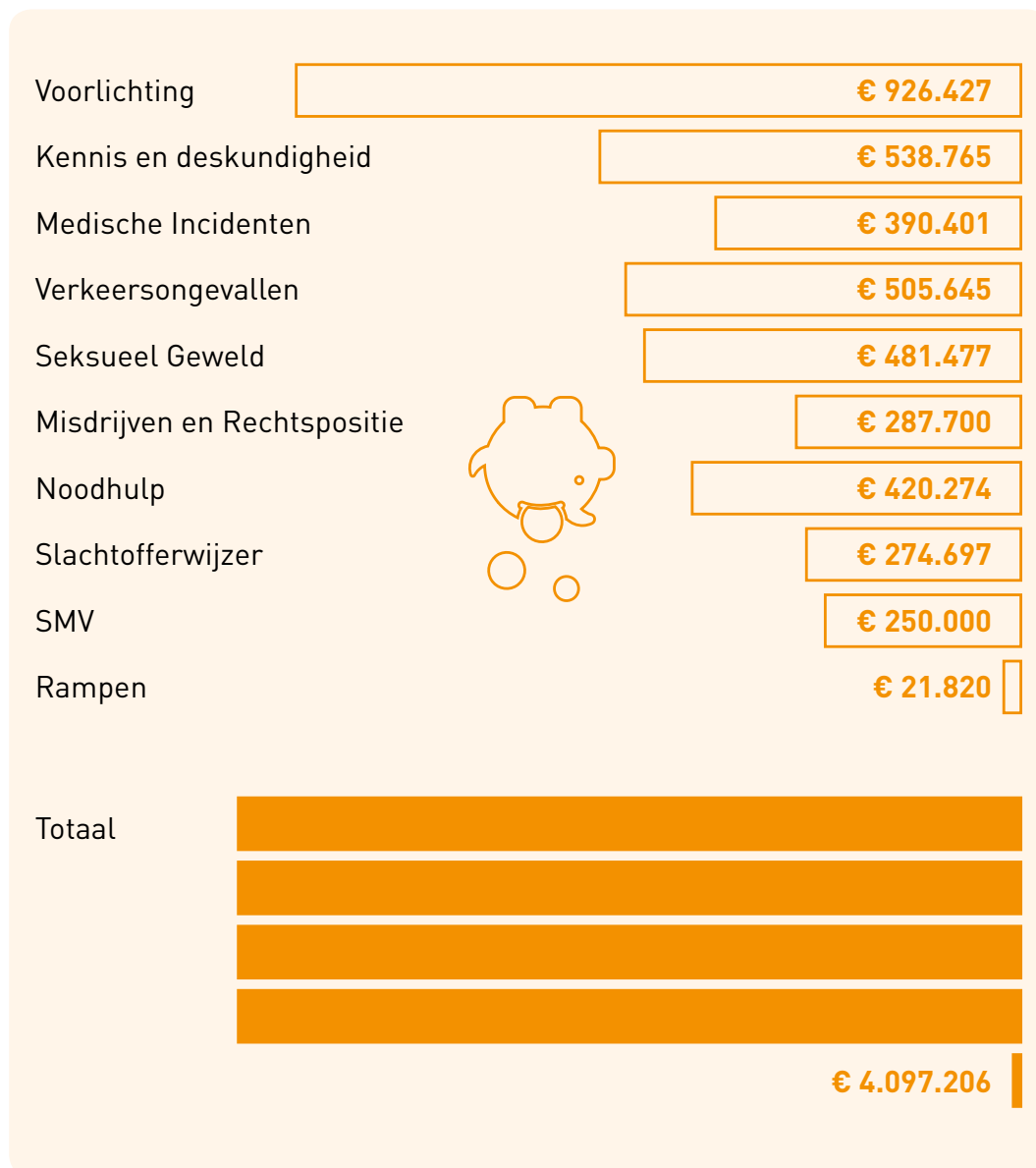

Bestedingenbeleid

De bestedingen aan de doelstellingen van Fonds Slachtofferhulp zijn verdeeld over een aantal bestedingscategorieën. In 2018 hebben we in totaal € 4.097.206 besteed (bestedingsratio 73,6 % van de totale baten).

BESTEDINGEN PER PROGRAMMA

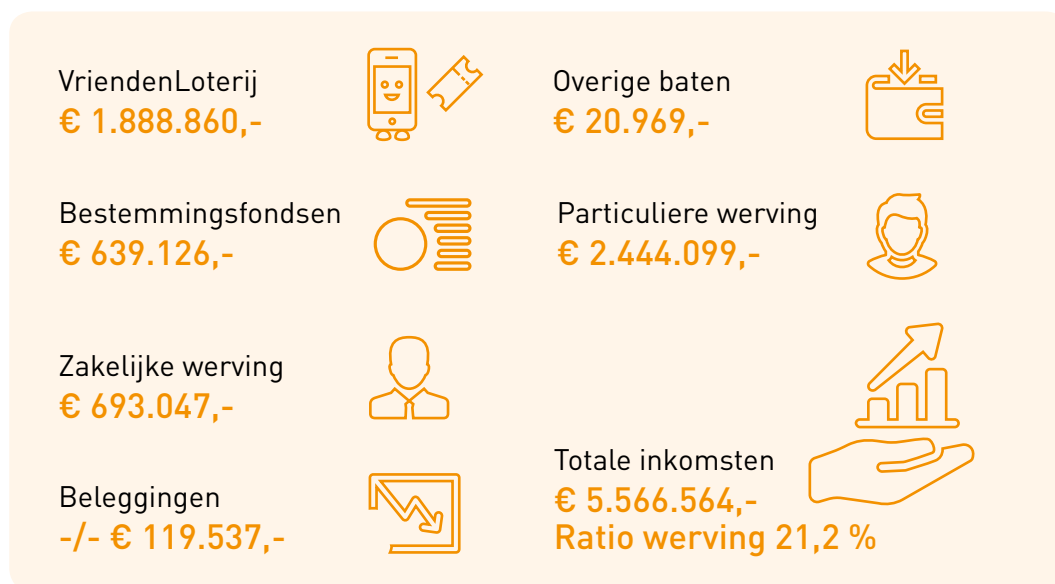

Hoofdstuk 3

Inkomsten

Fonds Slachtofferhulp is als maatschappelijke organisatie en goed doel volledig afhankelijk van giften uit de samenleving. We zijn dan ook enorm dankbaar voor de gulle bijdragen van particuliere donateurs, zakelijke sponsors, institutionele fondsen en de VriendenLoterij. Dankzij hen kunnen wij het verschil maken voor slachtoffers en nabestaanden.

INKOMSTENVERDELING

VriendenLoterij

De VriendenLoterij steunt goede doelen, clubs en verenigingen die zich richten op gezondheid en welzijn van mensen. Fonds Slachtofferhulp is sinds 1998 beneficiënt van de VriendenLoterij. Tijdens het Goed Geld Gala van de VriendenLoterij op 19 februari 2019 werd onthuld dat Fonds Slachtofferhulp een structurele bijdrage en een geormerkte bijdrage uit de opbrengst 2018 ontvangt van in totaal maar liefst €1.888.860.

De geormerkte bijdrage wordt bij elkaar gespeeld door deelnemers van de VriendenLoterij die met een lot voor Fonds Slachtofferhulp meespelen. De helft van hun lot inleg gaat maandelijks direct naar het Fonds. We zijn de VriendenLoterij en haar betrokken medewerkers, maar vooral ook alle mensen die overal in het land meespelen voor Fonds Slachtofferhulp, enorm dankbaar. Met dit fantastische bedrag kunnen we veel goed werk voor slachtoffers verrichten.

Particulieren

Bij de werving van particuliere donateurs gaan we uit van een multichannel benadering, waarbij we (potentiële) donateurs op verschillende manieren werven en behouden. In 2018 zijn we doorgedaan met deze manier van werken, met resultaat. We hadden als doelstelling een bestand van 22.000 losse giftgevers en 27.300 machtigers aan het eind van het jaar. We sloten 2018 af met 26.500 giftgevers en 31.000 machtigers. De belangrijkste middelen die we hebben ingezet zijn direct mail, face-to-face marketing, telemarketing om bestaande donateurs te behouden of terug te winnen en een wervingscampagne in samenwerking met Omroep Max.

JAARLIJKSE DONATEURSBIJEENKOMST

Op 26 september 2018 vond de jaarlijkse donateursbijeenkomst plaats. Ruim 130 particuliere donateurs kwamen uit het hele land naar het hoofdkantoor van de ANWB in Den Haag waar we met hen van gedachten konden wisselen over ons werk. Gastspreker was mr. Richard Korver. Hij gaf een kijkje achter de schermen van het juridische traject waar slachtoffers en nabestaanden van gewelds- of zedenmisdrijven mee te maken krijgen. De donateurs konden vervolgens kiezen uit het bijwonen van workshops, interactieve sessies en rondleidingen over uiteenlopende onderwerpen.

KLACHTEN

In 2018 ontvingen wij in totaal 30 klachten. Deze werden conform onze klachtenprocedure behandeld. Van de klachten gingen er 4 over telemarketing, 10 over direct mail, 2 over e-mail en 14 over face-to-face-werving. Voor alle klachten hebben we contact opgenomen met de betreffende partijen met wie wij samenwerken voor onderzoek en kwaliteitsverbetering. Alle klachten werden naar tevredenheid afgehandeld.

Zakelijke werving

Onze zakelijke partners steunen ons op verschillende manieren. Bijvoorbeeld met een financiële bijdrage, door zich te verbinden aan een specifiek project, door sponsoring in natura of door mediasponsoring. In 2018 konden wij rekenen op de steun van de volgende bedrijven, sponsors en supporters:

JUBILEUMGIFT SPANNINGA

Op 3 oktober vond het 100-jarig jubileumfeest plaats van Spanninga, fabrikant van fietsverlichting en accessoires. Tijdens het jubileumfeest mochten we een geweldig bedrag ontvangen voor het verbeteren van de hulp aan verkeersslachtoffers. Erevoorzitter en oprichter van Fonds Slachtofferhulp prof. mr. Pieter van Vollenhoven kreeg uit handen van directeur Feike Spanninga een cheque van maar liefst € 100.000,- uitgereikt.

DAM TOT DAMLOOP

Voor het vierde jaar zetten in september lopers zich in voor het Fonds Slachtofferhulp tijdens de jaarlijkse Dam tot Damloop in Amsterdam. Maar liefst 34 hardlopers en zeven wandelaars liepen om geld in te zamelen voor slachtoffers. Met een prachtige opbrengst van € 15.000,- kunnen we slachtoffers helpen die in een noodsituatie verkeren.

ZOMERGALA

Op vrijdag 8 juni vond het Fonds Slachtofferhulp Zomergala 2018 plaats. De prachtige tuin van Paleis Het Loo vormde het decor van deze feestelijke avond met als thema 'Sparkle for Strength'. Een afwisselend programma met diverse artiesten, de loterij en veiling met bijzondere items, de geweldige sfeer en de geefbereidheid van de aanwezige gasten resulteerde in een recordopbrengst van maar liefst € 262.950,-. Dit prachtige bedrag investeren we in het verbeteren van het hulpaanbod voor verkeersslachtoffers en -nabestaanden en het ontwikkelen van een innovatieve aanpak waarmee de samenleving beter wordt beschermd tegen recidivisten in het verkeer.

Hoofdstuk 4 Communicatie

Naamsbekendheid, werving van donateurs en hogere online bezoekersaantallen voor onze websites fondsslachtofferhulp.nl en SlachtofferWijzer.nl. Dat waren onze speerpunten voor marketingcommunicatie in 2018. Waarbij we een grote focus hadden op de inzet van social media.

Doelgerichte campagnes

We hebben geen grote corporate campagne gevoerd, maar wel een online themacampagne voor SlachtofferWijzer.nl. Met kleinere marketingacties zoomden we met een online budget in op specifieke onderwerpen, waarbij de verschillende uitingen ook goed getarget werden ingezet. Met deze doelgroepgerichte online campagnes en de themacampagne van SlachtofferWijzer.nl hebben we een groot bereik en traffic naar beide websites gegenereerd.

VOORLICHTING AAN DONATEURS EN ALGEMEEN PUBLIEK

Via de eigen kanalen van Fonds Slachtofferhulp worden donateurs, relaties en het algemeen publiek continu geïnformeerd over relevante zaken en actualiteiten op het gebied van slachtofferschap in Nederland. Met name de corporate website en social media kanalen houden onze achterban voortdurend op de hoogte van ontwikkelingen.

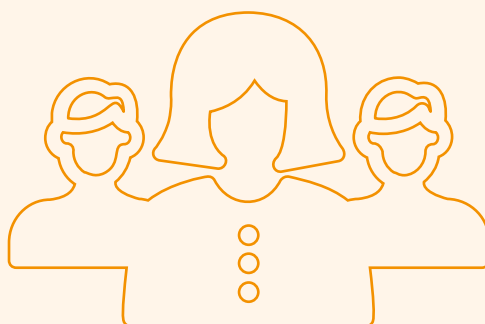
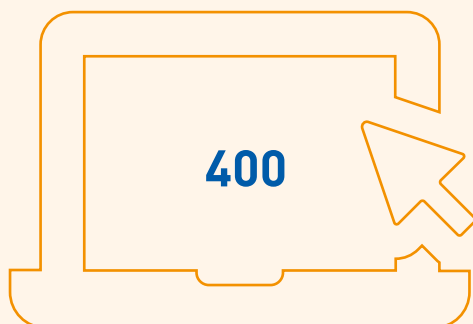
BEREIK EN BERICHTGEVING EIGEN WEBSITE EN SOCIAL MEDIA

In 2018 hebben we op onze corporate website (fondsslachtofferhulp.nl) meer relevante content gemaakt die toegespitst is op onze doelgroep. Dit deden we in de vorm van artikelen en blogs die inhaakten op actuele thema's. In 2018 vonden 39.703 unieke bezoekers onze site.

Ook hebben we veel aandacht besteed aan de website SlachtofferWijzer.nl. Er is hard gewerkt om alle teksten op dit platform, waar we slachtoffers de weg naar de juiste hulp wijzen, SEO-proof te maken. Zo is de informatie goed vindbaar via zoekmachines. Verder hebben we veel blogs geschreven over specifieke en actuele onderwerpen. Alles om de bezoekers van de website, gemiddeld 400 unieke bezoekers per dag, nog beter van informatie te kunnen voorzien en hen te helpen de weg te vinden naar deskundige hulp.

	Likes <u>Facebook</u> :	Ruim 3.000
	Volgers <u>Twitter</u> :	Ruim 2.000
	Relaties <u>Linkedin</u> :	300
	Abonnees <u>YouTube</u> :	160

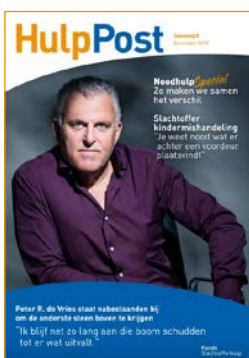
Unieke bezoekers per dag op SlachtofferWijzer.nl

We hebben in 2018 veel geïnvesteerd om voor de doelgroep relevante en deelbare content te schrijven en in te zetten via sociale media. Dat heeft met name op Facebook gezorgd voor een grote groei in het bereik. Onze bedrijfspagina op LinkedIn wordt door 300 relaties gevolgd. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar. We hebben op dit kanaal geïnvesteerd in meer inhoudelijke content, interessant voor het werkveld.

COMMUNICATIE MET DE ACHTERBAN

In 2018 hebben we gewerkt aan het vormgeven van een mailflow voor nieuwe donateurs. Zij ontvangen in de eerste weken van hun donateurschap vier mails waarin zij nader kennismaken met het Fonds en wij met hen. Met deze manier van communicatie, hopen we dat de nieuwe donateurs zich verbonden gaan voelen met Fonds Slachtofferhulp en inzien dat ze een belangrijke bijdrage leveren aan betere hulp voor slachtoffers. Deze flow zal in 2019 verder uitgewerkt worden. In 2018 hebben we vier digitale nieuwsflitsen verstuurd naar de particuliere en zakelijke achterban.

Ook in 2018 hielden we onze achterban via het donateursmagazine de HulpPost op de hoogte van onze eigen activiteiten en de actualiteiten in het werkveld. De HulpPost wordt per post verspreid in een gemiddelde oplage van 50.000 stuks en verscheen in 2018 drie keer. In de tweede editie, die in juni op de mat viel bij onze donateurs, zat een samenvatting van het jaarverslag 2017. De HulpPost is ook via onze website in te zien. Bovendien delen we de artikelen via onze social media-kanalen. Ons donateursmagazine is ook een wervingsinstrument door de giftmogelijkheid die erbij zit, de mogelijkheid om structurele donateur te worden en om producten te bestellen waarvan een deel van de opbrengst naar ons werk gaat.

ANIMATIE NOODHULPPROGRAMMA

In 2018 hebben we een animatie ontwikkeld voor ons noodhulpprogramma. Deze animatie is gebruikt bij presentaties aan hulpverleners die voor hun cliënten een beroep kunnen doen op het Noodhulpfonds.

INFOGRAPHICS SEXTING

Verder is een infographic sexting ontwikkeld. Deze infographic is bedoeld voor ouders met kinderen tussen de 12-18 jaar en kan gebruikt worden om onderwerpen als sexting bespreekbaar te maken. De infographic kon via een lead generation campagne aangevraagd worden.

Sexting: Je bent niet alleen
 Meestal zijn afgezien naar elkaar sturen, jezelf en elkaar verspreiden. Of het nu berichten, foto's of video's zijn, ook de afgezien. Sexting is leuk, sexy en spannend. Het is niet altijd de bedoeling om het te verspreiden. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

Sexting: Reverse en Vengeance
 Een bericht van de partner wordt niet eens gebruikt, maar wordt verspreid. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

Sexting: De Naakte Waarheid
 Het is op de vijf jongeren stuurt een eigen collectie van afgezien berichten. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

Sexting: De risico's
 Het verspreiden van afgezien berichten kan leiden tot schade. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

Als Sexting online seksueel geweld wordt
 Dit kan leiden tot schade. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

Online seksueel geweld: Wat kun je doen?
 Het verspreiden van afgezien berichten kan leiden tot schade. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

Online seksueel geweld: Je bent niet alleen
 Het verspreiden van afgezien berichten kan leiden tot schade. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

Slachtofferwijzer.nl
 Het verspreiden van afgezien berichten kan leiden tot schade. Het is belangrijk om te weten dat het verspreiden van afgezien berichten vaak niet te herstellen is.

FREE PUBLICITY

Fonds Slachtofferhulp voert een actief mediabeleid om een breed publiek te informeren. In 2018 werden in totaal 13 persberichten verstuurd over diverse onderwerpen naar zowel landelijke en regionale media als vakgerelateerde media. Hiermee wisten we de nodige publiciteit voor onze programma's en het Fonds zelf te genereren. Zo besteedden onder andere Nieuwsuur en Dagblad Trouw aandacht aan de eerste onderzoeksresultaten van het VICTIMS-project en publiceerden diverse branchebladen over de start en uitbreiding van de pilot casemanagement voor slachtoffers van medische incidenten. Ook werden de winnaars van de Jan van Dijk Award genoemd in diverse universiteitsbladen en vakgerelateerde media. En een verslag van het Zomergala in de tuinen van Paleis het Loo was terug te lezen in De Telegraaf. De start van het project Herstellen na online seksueel geweld kon eveneens rekenen op de nodige aandacht.

Ook werd Fonds Slachtofferhulp door het ministerie van Justitie en Veiligheid als adviespartij genoemd in de berichtgeving over het conceptwetsvoorstel waarmee minister Grapperhaus roekeloos rijgedrag strenger wil gaan bestraffen.

Hoofdstuk 5

Organisatie

In een maatschappij waarin we niet kunnen voorkomen dat er slachtoffers vallen, is het belangrijk dat vanuit diezelfde maatschappij een helpende hand wordt gereikt. Daarom is Fonds Slachtofferhulp in 1989 op initiatief van voorzitter prof. mr. Pieter van Vollenhoven opgericht. Wij doen ons werk met een bevlogen team en veel hulp van bevriende organisaties. We kiezen bewust voor een kleine organisatie met weinig personeel. Daarnaast heeft Fonds Slachtofferhulp een betrokken en deskundige Raad van Toezicht, onder leiding van voorzitter Ab van der Touw.

Erevoorzitter

Sinds 1 januari 2016 is de oprichter en tot dat moment voorzitter van het Fonds, prof. mr. Pieter van Vollenhoven, de erevoorzitter van het Fonds Slachtofferhulp. Als erevoorzitter treedt de heer Van Vollenhoven voor het Fonds naar buiten als ambassadeur, maar heeft hij ook een standing invitation als toehoorder bij de vergaderingen van de Raad van Toezicht. Ook met de directeur/bestuurder onderhoudt de erevoorzitter regelmatig overleg om op de hoogte te blijven van de ontwikkeling van het Fonds dat hij ooit begon.

Raad van Toezicht

Op 31 december 2018 bestond de Raad van Toezicht uit: drs. A.F. van der Touw, ir. J.N.K. Bierman, drs. F.J. van Bruggen, drs. E.H.T.J.M. Habets, mevrouw G.H.A.M. Hurks, mr. F.F.M. van Oranje, J. Stokvis en mr. H. Tan. Per 1 januari 2019 zal mevrouw prof. mr. R. Letschert toetreden tot de raad.

	Functies/nevenfuncties
Drs. A.F. van der Touw 2016 – 2019 (H)	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Raad van Commissarissen TenneT • Voorzitter Raad van Commissarissen NIBA • Lid Bestuur Stichting GAK • Voorzitter Raad van Toezicht Universiteit Leiden • Voorzitter Bestuur Nederlandse Bach Vereniging • Lid Ondernemingskamer, Gerechtshof 's Gravenhage • Lid Bestuur Deutsch-Niederländische Handelskammer • Lid Raad van Advies Rotterdam School of Management • Lid Kuratorium Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek • Voorzitter Commissie Speelveldtoets Klimaatakkoord • Directeur KHAW
Drs. F.J. van Bruggen 2016 – 2019 (H)	<ul style="list-style-type: none"> • Hoofddirecteur ANWB • Voorzitter Raad van Commissarissen PWN Waterbedrijf Noord Holland • President Commissaris UVM/Unigarant • Lid Algemeen Bestuur Ubbo Emmius Fonds • Lid Raad van Commissarissen Hendrick de Keijser • Lid Raad van Advies Nationaal Park De Hoge Veluwe
Ir. J.N.K. Bierman MBA 2018 – 2022 (H)	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter van de Raad van Toezicht Delftsch Studenten Corps • Lid van de Economic Board Zuid-Holland • Lid van het bestuur de brancheorganisatie OVNL, alsook q.q. lid van de coöperatie OV-TLS • Directeur van de Kon. Hollandsche Mij. van Wetenschappen (KHMW) • Algemeen directeur HTM
Drs. E.H.T.J.M. Habets 2010 – 2021 (A)	<ul style="list-style-type: none"> • Managing Director ABN AMRO Bank • Lid Comité van Aanbeveling Hélène Kröller-Möller Fonds
G.H.A.M. Hurks 2014 – 2022 (A)	<ul style="list-style-type: none"> • Directeur Hurks Investments • Commissaris Berk Partners IV • Voorzitter bestuur Cultuur040 • Lid Raad van Advies Tilburg Instituut voor Familie Bedrijven
Mr. F.F.M. van Oranje 2016 – 2019 (H)	<ul style="list-style-type: none"> • Senior Advisor GIMV the Netherlands • Partner Strong Root Capital • Bestuurslid Stichting Zeilschip Eendracht • Bestuurslid Richard Krajicek Foundation • Lid Raad van Beheer van het Kroondomein

	Funcities/nevenfuncties
J.B. Stokvis 2009 – 2021 (A)	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen Directeur Stokvis Content B.V.
Mr. H. Tan 2014 – 2022 (A)	<ul style="list-style-type: none"> Presentator RTL Lid Raad van Advies bij de Rechtbank Zwolle Ambassadeur Rode Kruis Ambassadeur Wereld Natuur Fonds Ambassadeur Nationale PostcodeLoterij Sportraad gemeente Amsterdam

Legenda: (A) = Aftredend (H) = Herbenoembaar

Het herbenoemen / aftreden van leden van de Raad van Toezicht is voorzien voor de laatste vergadering van het betreffend jaar.

BENOEMINGSPROCEDURE

Voor de Raad van Toezicht is een gewenst profiel uitgewerkt in het huishoudelijk reglement. Dit profiel bestaat uit algemene en specifieke competenties, disciplines die ten minste in de raad vertegenwoordigd dienen te zijn via zijn leden.

ZITTINGSTERMIJNEN

Statutair is een benoemingstermijn van vier jaar vastgelegd met een mogelijkheid van maximaal één herbenoeming. Er is een rooster van aftreden om continuïteit te waarborgen. De voorzitter wordt in functie benoemd.

BEZOLDIGING EN VERGOEDING

De leden van de Raad van Toezicht verrichten hun taak onbezoldigd. Binnen de raad is besloten dat eveneens wordt afgezien van een vergoeding van gemaakte onkosten. Conform de richtlijn die het CBF stelt aan bestuurders van goede doelen, hebben de leden een verklaring ondertekend inzake uitsluiting van belangenverstrengeling of de schijn daarvan.

DIRECTEUR/BESTUURDER

Fonds Slachtofferhulp wordt statutair bestuurd door een directeur/bestuurder, mevrouw F.L. (Ineke) Sybesma. Zij geeft leiding aan de strategie en de uitvoering van het beleid van het Fonds en wordt daarbij ondersteund door een managementteam. De directeur/ bestuurder verricht haar werkzaamheden op basis van de statuten en een directiereglement. Zij staat onder toezicht van de Raad van Toezicht. Mevrouw Sybesma heeft een arbeidscontract voor onbepaalde tijd (0,9 FTE).

Mevrouw Sybesma vervulde in 2018 vier onbetaalde nevenfuncties:

- bestuurslid van het Goede Doelenplatform, dat zich met name richt op de lobby voor beneficianten van de goede doelenloterijen ten aanzien van de wetgeving op kansspelen;
- lid raad van toezicht Intervict, wetenschappelijk instituut aan Tilburg University voor de Pieter van Vollenhovenleerstoel;
- voorzitter van het Platform Slachtofferorganisaties;
- jurylid van de Jan van Dijk Award.

COMMISSIES EN ADVIESORGANEN

Het Fonds kent een tweetal bestuurscommissies. Hun taken en bevoegdheden zijn beschreven in het huishoudelijk reglement, dat op www.fondsslachtofferhulp.nl is gepubliceerd.

AUDITCOMMISSIE

Drs. E.H.T.J.M. Habets (voorzitter)

Drs. F.J. van Bruggen

Mevrouw G.H.A.M. Hurks

De auditcommissie houdt toezicht op de volgende activiteiten en adviseert daarover de Raad van Toezicht:

- hoofdlijnen financieel beleid en administratieve organisatie;
- opdracht aan de externe accountant, controle financiële verslaglegging en evaluatie van de werkzaamheden;
- toezicht op de naleving van wet- en regelgeving en gedragscodes met betrekking tot goed bestuur en financiële verslaglegging;
- strategie en evaluatie ten aanzien van vermogensbeleid en beleggingsbeleid;
- toezicht op administratieve organisatie.

De auditcommissie vergaderde in 2018 tweemaal.

REMUNERATIECOMMISSIE

Drs. A.F. van der Touw

Drs. E.H.T.J.M. Habets

Het functioneren van de directeur/bestuurder wordt jaarlijks door de remuneratiecommissie geëvalueerd. Basis voor de evaluatie is het directie-reglement, het gevoerde beleid en de realisatie van beleidsplannen en bijbehorende begrotingen. Het gespreksverslag maakt onderdeel uit van het personeelsdossier. De bevindingen worden mondeling met de Raad van Toezicht gedeeld.

De remuneratiecommissie stelt ook de beloning van de directeur/bestuurder vast.

Regels voor goed bestuur

Fonds Slachtofferhulp voldoet aan regels voor goed bestuur, die zijn vervat in:

- het erkenningscertificaat van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF);
- de Code Goed Bestuur van Goede Doelen (code Wijffels) van de branche-organisatie Goede Doelen Nederland;
- ANBI.

Bureauorganisatie

Voor de uitvoering van zijn activiteiten heeft het Fonds Slachtofferhulp bewust gekozen voor een kleine bureauorganisatie, waarbij zoveel mogelijk uitvoerende en ondersteunende activiteiten zijn uitbesteed aan externe leveranciers. We werken daarnaast met een zogenaamde flexibele schil van ambulante inzetbare medewerkers. Het Fonds Slachtofferhulp maakt geen gebruik van vrijwilligers en heeft in die hoedanigheid dan ook geen vrijwilligersbeleid.

Beloningsbeleid

De remuneratiecommissie stelt de beloning van de directeur/bestuurder vast. Daarbij wordt de modeltabel en modelverklaring zoals opgenomen in de Adviesregeling Beloning Directeuren Goede Doelen van de brancheorganisatie gevolgd. In deze regeling wordt aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen vastgesteld.

In het verslagjaar werden in lijn met voornoemde regeling de indicatoren voor de salarisvaststelling van de directeur/ bestuurder van Fonds Slachtofferhulp bijgesteld. Uit een analyse van de regeling stelde de remuneratiecommissie een BSD-score van 440 punten vast. Deze impliceerde een indeling in functiegroep H (2017: 435 punten, functiegroep H). Het maximale jaarinkomen voor deze functiegroep is € 119.322 bruto per jaar op fulltime-basis.

De brancheorganisatie Goede Doelen Nederland heeft per 1 januari 2018 een indexering gemeld van 1,4%. Hierbij werden de CAO-onderhandelingsresultaten van de overheidssalarissen gevolgd.

In navolging daarvan werd het salaris van de directeur/bestuurder conform de richtlijn bijgesteld.

Het bruto jaarsalaris van de directeur/bestuurder inclusief vakantiegeld bedroeg in 2018 € 104.239 (2017: € 102.800). Voor een bijdrage in de pensioenvoorziening werd € 8.586 uitgekeerd (2017: € 8.442).

Vanwege de vele externe afspraken maakt de directeur/bestuurder gebruik van een leaseauto. Hiervan komen de zakelijke reiskosten voor rekening van het Fonds Slachtofferhulp; naast de bijtelling betaalt de directeur/bestuurder een bijdrage voor de kosten van privégebruik. Aan de directeur/bestuurder zijn geen leningen verstrekt of andere financiële toezeggingen op termijn gedaan. Er is geen vertrekregeling afgesproken.

MEDEWERKERS

Voor de salarissen van de medewerkers volgt het Fonds Slachtofferhulp de CAO van zijn medeoprichter ANWB. Medio 2017 trad een nieuwe CAO in werking voor de periode 2016-2019, met daarin opgenomen een drietal loonsverhogingen in de jaren 2017, 2018 en 2019. Naast het salaris ontvangt het personeel een vakantietoeslag van 8% en een werkgeversbijdrage in het pensioen dat is ondergebracht in een collectieve polis bij Nationale Nederlanden.

Handboek arbeidsvoorwaarden

De secundaire arbeidsvoorwaarden van het personeel zijn vastgelegd in een arbeids-voorwaardenhandboek, waarin het Fonds het personeelsbeleid heeft vastgelegd met oog voor de arbeidsvraagstukken van vandaag. Het nieuwe werken, thuiswerkfaciliteiten, agile werken, toekomstgerichte beoordelings-systematiek, veiligheid en opleiding, maar ook ethiek, integriteit en gedragscodes zijn hierin uitgewerkt.

Personeelsbegeleiding en -beoordeling

In 2017 zijn we gestart met een andere wijze van personeelsbegeleiding en -beoordeling: PIT. PIT staat voor prestatie, inspiratie en talentontwikkeling. De eigentijdse personeelsbegeleiding sluit beter aan op de manier waarop het Fonds de medewerkers wil stimuleren en uitdagen. Eén van de uitgangspunten van PIT is dat de ontwikkeling van de medewerkers moet aansluiten bij de ontwikkelingen en doelstellingen van de organisatie. In 2018 is deze nieuwe werkwijze geëvalueerd en op een aantal punten verbeterd. Toegevoegd werd onder andere een onderdeel “werkgeeluk”, waarin we betrokkenheid van de medewerkers willen stimuleren bij verbeteringen op het gebied van werkomstandigheden, veilige cultuur en andere ideeën.

Gedragcode integriteitsbeleid

Het Fonds heeft een gedragcode integriteitsbeleid, die zich richt op alle betrokken personen die binnen, voor of namens het Fonds Slachtofferhulp werkzaam zijn. In deze gedragcode staat een expliciete beschrijving van de normen en waarden van de organisatie ten aanzien van integriteit. Verder wordt duidelijk gemaakt wat ontoelaatbaar gedrag is en hoe moet worden omgegaan met (potentiële) slachtoffers.

Goede Doelen Nederland, het CBF en een aantal humanitaire hulporganisaties hebben in 2018 gewerkt aan het Gezamenlijk Actieplan Integriteit, dat in 2019 definitief zal worden. Op basis hiervan wordt in 2019 de bestaande gedragcode met de personeelsvertegenwoordiging verder aangescherpt en wordt een verantwoordelijke medewerker voor integriteitsbeleid aangesteld. Fonds Slachtofferhulp kent een vertrouwenspersoon, zowel intern als extern, waartoe een apart reglement is opgesteld.

Van alle medewerkers van het Fonds is een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) ontvangen.

Personeelsvertegenwoordiging: Commissie Werkgeeluk

De Personeelsvertegenwoordiging, ofwel de Commissie Werkgeeluk, is in 2017 opgericht met het doel het personeel meer te betrekken bij belangrijke beslissingen en arbeidsvoorwaarden. De commissie bestaat uit vier personen. De commissie geeft, gevraagd en ongevraagd, advies aan de directeur/bestuurder.

In 2018 heeft de commissie zich bezig gehouden met:

- een persoonlijke gezondheidscheck, waarbij alle medewerkers de gelegenheid kregen mee te doen aan een medisch onderzoek;
- het opstellen van een Risico-inventarisatie & Evaluatie, samen met een preventiemedewerker;
- het meedenken over de in 2020 nieuw af te sluiten pensioenovereenkomst;
- de organisatie van informatieve werklunches voor alle medewerkers;
- de organisatie van bedrijfsuitjes, afscheidsborrels voor vertrekkende medewerkers en kerstpakketten.

In 2019 zal de commissie betrokken worden bij de vervolgstappen van de Risico-inventarisatie & Evaluatie, het integriteitsbeleid en de nieuwe pensioenovereenkomst.

Bedrijfshulpverlening

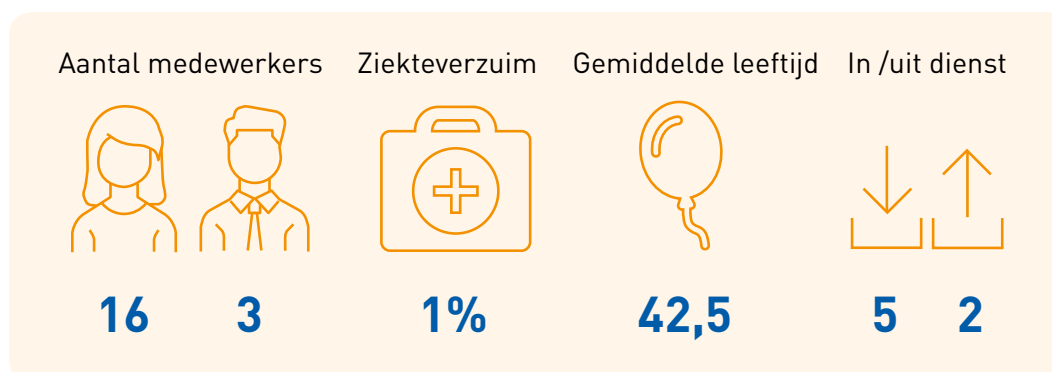
Drie medewerkers hebben een BHV-certificaat. In 2018 vond een ontruimingsoefening plaats. Samen met andere huurders in het bedrijvenverzamelgebouw werd het calamiteitenplan geactualiseerd en geoptimaliseerd.

Medewerkers per 31 december 2018

Ineke Sybesma	directeur/bestuurder
Carlo Contino	adjunct directeur / hoofd beleid en programma's
Esther Driessen	hoofd fondsenwerving en marketing
Cindy van den Aardweg	medewerker noodhulp
Daniëlle Visser	medewerker particuliere fondsenwerving en voorlichting
Dusjka Stijfhoorn	beleidsmedewerker
Emiel Eigenraam	online marketeer
Ivan Arts	coördinator zakelijke markt
Kirsten Snel	coördinator particuliere markt
Laura Berghuis	medewerker donateursadministratie
Lia Backer	medewerker bedrijfsvoering
Liesbeth Kuiper	directiesecretaresse en officemanager
Margit Molnar	ondersteuning facilitaire dienst
Margriet Zegers	coördinator zakelijke markt
Marijke Poelgeest	juridisch beleidsmedewerker
Nathalie Franse	junior communicatiemedewerker
Nicky Bredemeijer	teamleider communicatie en voorlichting
Nikki Vader	persvoorlichter en communicatieadviseur
Tonny van der Vooren	medewerker donateursadministratie

Voor foto's en motivaties van onze medewerkers, zie www.fondsslachtofferhulp.nl/over-ons/organisatie.

Bij het Fonds Slachtofferhulp werkten op 31 december 2018 19 medewerkers. Gedurende het jaar had het Fonds 21 medewerkers in dienst.

Hoofdstuk 6

Financieel beleid

Het algemene beeld van de financiën over 2018 is positief. De gerealiseerde inkomsten kwamen ruim boven de realisatie van 2017 en ook boven de begroting van 2018 uit, op een eindstand van bijna € 5.7 miljoen. De totale lasten (bestedingen aan doelstelling en kosten voor werving en organisatie) waren hoger dan in 2017 maar kwamen conform begroting uit op € 5.4 miljoen. Daarvan vormen de uitgaven aan de doelstelling het grootste deel. Deze bestedingen eindigden substantieel hoger dan in 2017 (€ 3.6 miljoen) en iets onder begroting 2018 op totaal € 4.1 miljoen.

Helaas moest een ongerealiseerd koersverlies op de belegde portefeuille worden genoteerd, zodat, voor de resultaatverdeling, een positief resultaat van € 108.000 resteert. Een bedrag van € 175.000 van onze bestedingen komt ten laste van de daartoe bestemde fondsen zoals verantwoord in de Jaarrekening. Daarnaast wordt een dotatie van € 100.000 vanuit het Fonds gedaan aan het Pieter van Vollenhoven fonds, om de continuïteit van de noodhulp te borgen. Na deze mutaties wordt het restant van € 184.000 toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Alle bedragen in euro's.

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Som van de baten	5.686.101	5.387.500	4.707.220
Besteed aan doelstellingen	4.097.206	4.157.166	3.612.243
Wervingskosten	1.199.039	1.149.038	979.902
Kosten beheer en administratie	141.554	131.121	136.735
Som van de lasten	5.437.799	5.437.325	4.728.880
Saldo Financiële baten en lasten	-139.868	67.305	136.078
Saldo van baten en lasten	108.435	17.480	114.419

Kosten eigen organisatie

De medewerkers, het managementteam, de directie en de leden van de Raad van Toezicht zetten zich ten volle in voor de missie van Fonds Slachtofferhulp. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zoals voor fondsenwerving, good governance, toezicht en beheer van middelen en een adequate besteding aan de doelstelling, zetten we hieronder op een rij.

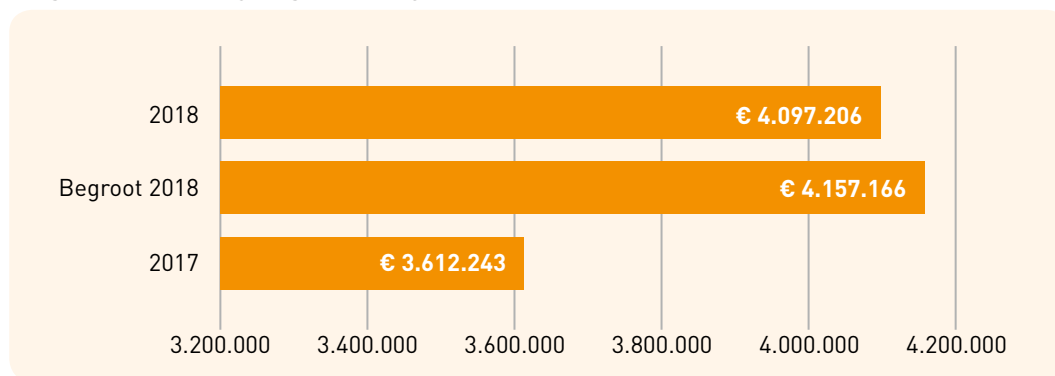
OVERZICHT KOSTEN

De totale kosten van de eigen organisatie waren in 2018 ongeveer gelijk aan de begroting € 1,3 miljoen (2017: € 1,1 miljoen). Deze organisatiekosten bestaan voor een groot deel uit personeelskosten. Door de verschuiving van activiteiten van het Fonds, van financiering van de activiteiten van derden, naar meer eigen inzet op onderzoeks- en hulverleningsprogramma's, alsmede de belangenbehartiging die daarmee is gemoeid, is de inhuur van meer menskracht onvermijdelijk. Waar mogelijk wordt ondersteuning flexibel ingekocht. Doel is om de organisatie wendbaar te houden en zo min mogelijk overhead te creëren. De personeelskosten waren hoger dan in 2017, en iets boven begroting 2018. Ook de kosten voor fondsenwerving kwamen iets uit boven begroting en ruim boven de kosten in 2017, met name doordat meer werd geïnvesteerd als gevolg van de goede respons op diverse activiteiten.

TOEREKENING KOSTEN EN ACTIVITEITEN

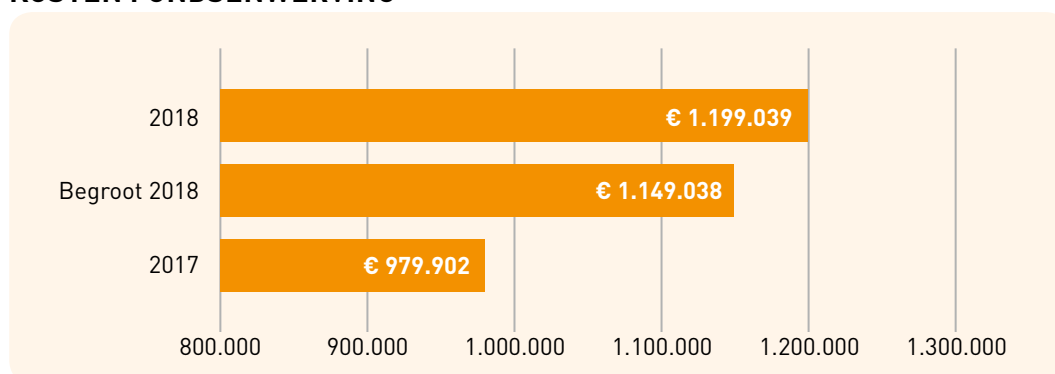
De wervingsactiviteiten op bestaande en nieuwe donateurs worden zo veel als mogelijk ook gebruikt voor voorlichting. Daarbij wordt getracht de donateurs actief te betrekken bij de belangenbehartiging. Niet alle activiteiten lenen zich echter voor een combinatie van werving en inhoudelijke doelstellingen. Toerekening van kosten aan werving, voorlichting en overige bestedingsdoeleinden wordt daarom per onderdeel van de werving onderbouwd en voorgelegd aan de accountant ter beoordeling. Het Fonds wil de kosten voor overhead (beheer en administratie) zo laag mogelijk houden. Naast de directe kosten vallen ook doorbelaste uren van andere medewerkers onder de norm voor administratie en beheer. De doorbelasting van uren vindt plaats op basis van werkelijke inzet per medewerker.

BESTEED AAN DOELSTELLING

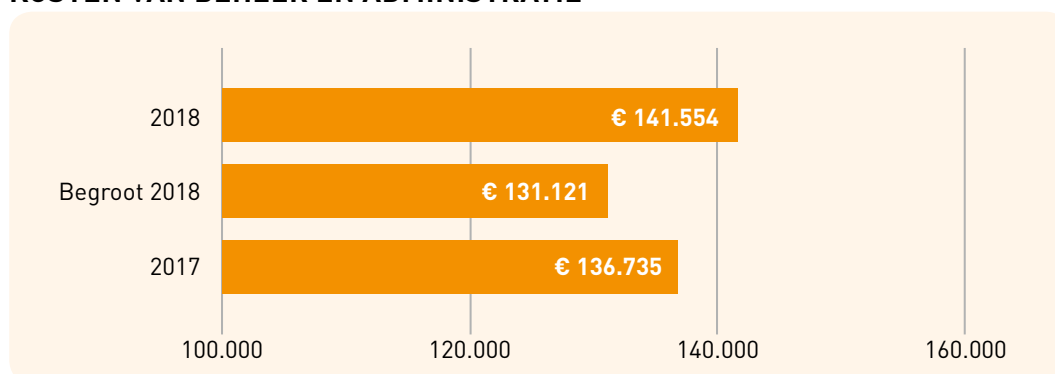
In het verslagjaar werd 75,3% van de totale lasten besteed aan de doelstelling, dit was iets minder dan begroot en minder dan besteed in 2017 (begroot 2018: 76,5%; werkelijk 2017: 76,4%). Het Fonds is als CBF erkend goed doel gebonden aan een minimum percentage van 70% voor besteding aan de doelstelling.

KOSTEN FONDSWerving

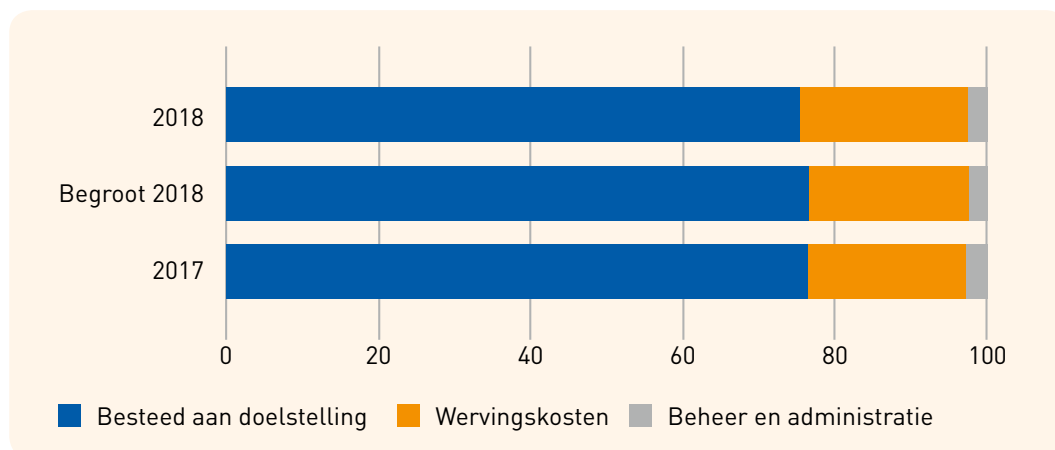
Voor de uitgaven aan fondsenwerving houden we een norm aan van maximaal 25% van de geworven baten. De totale kosten van werving bedroegen in 2018 € 1,2 miljoen. Dit is 21,2% van de geworven inkomsten.

KOSTEN VAN BEHEER EN ADMINISTRATIE

Beheer en administratie kosten in 2018 € 142.000. Dit is 2,6% van de totale lasten. Als algemeen beleid wordt een bovengrens van 6% voor de kosten van beheer en organisatie aangehouden.

VERHOUDING VAN DE TOTALE LASTEN

Reserves

Het Fonds Slachtofferhulp hanteert een interne richtlijn vermogensbeleid, gebaseerd op de Richtlijn Reserves Goede Doelen. We houden geen onbestemde reserves aan. De streefdoelen voor de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen zijn benoemd in de jaarrekening en worden jaarlijks geëvalueerd. De continuïteitsreserve is gevormd om een onverwachte terugval van inkomsten te kunnen opvangen. De bepaling van de noodzakelijke hoogte van de continuïteitsreserve is gebaseerd op jaarlijkse risicoanalyses die in het managementteam en de auditcommissie worden besproken en vastgesteld. Het Fonds Slachtofferhulp heeft drie reserves gevormd. De continuïteitsreserve, de bestemmingsreserve directe hulpverlening en de bestemmingsreserve onderzoek en innovatie.

Balanspositie en solvabiliteit

De liquiditeitspositie is ruim voldoende om de kortlopende schulden te financieren. De solvabiliteit bedroeg in 2018 67% (2017: 74%). Hierbij dient rekening te worden gehouden met het vermogen dat is vastgelegd in bestemmingsfondsen. Het vermogen van de bestemmingsfondsen is geormerkt door de schenkers en is dus niet vrij te besteden. De solvabiliteit zonder de bestemmingsfondsen bedroeg in 2018 58% (2017: 62%). Er is geen sprake van externe financiering.

Balans

	2018	2017
Activa		
Vaste activa	22.235	29.739
Vorderingen en overlopende activa	2.074.618	1.689.257
Effecten	2.138.044	2.100.454
Liquide middelen	797.467	587.964
Totaal Activa	5.032.364	4.407.414
Passiva		
Reserves	2.923.445	2.739.174
Bestemmingsfondsen	454.252	530.089
Kortlopende Schulden	1.654.667	1.138.151
Totaal Passiva	5.032.364	4.407.414

Maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid

Het Fonds Slachtofferhulp kent een continuïteitsreserve evenals een aantal bestemde reserves en fondsen. Deze gelden zijn belegd in obligaties en zakelijke waarden op basis van een door de Raad van Toezicht vastgesteld beleggingsstatuut, dat is samengesteld conform de richtlijnen van de branche. De portefeuille is overwegend gericht op vermogensgroei met een lange horizon. Uitgangspunt is in ieder geval de instandhouding van ingelegd vermogen. De Raad van Toezicht evalueert de uitgangspunten van het beleggingsbeleid met enige regelmaat en past dit zo nodig aan. In het verslagjaar werd zowel de richtlijn vermogensbeleid als het beleggingsstatuut geëvalueerd. Het vigerende beleggingsstatuut is gepubliceerd op www.fondsslachtofferhulp.nl.

Het Fonds Slachtofferhulp richt zich in zijn werk op het bereiken van maatschappelijke doelen. Daarbij past ook een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid voor samenleving en leefomgeving, die tot uitdrukking moet komen in al het handelen van de organisatie. Vanuit dit streven is de beleggingsportefeuille met verantwoordelijkheid voor mens en leefomgeving ingericht. Uitgangspunt is om ook via de belegde portefeuille bij te dragen aan duurzame, maatschappelijke investeringen in mens en leefomgeving. Middels onze portefeuille schenken wij extra aandacht aan beter onderwijs, toegang tot gezondheidszorg, duurzaam vervoer, schoon drinkwater en microfinanciering in ontwikkelingslanden. De beleggingen zijn in lijn met de door de Verenigde Naties opgestelde Sustainable Development Goals (SDG's).

Het vermogensbeheer hebben we uitbesteed aan ABN AMRO Mees Pierson (gespecialiseerd in geheel duurzame invulling van beleggingsportefeuilles). De beheerder rapporteert ieder kwartaal aan de directeur/bestuurder en de Auditcommissie. In zijn rapportages besteedt de beheerder aandacht aan duurzaam beleggen dat mede met het vermogen van het Fonds is gerealiseerd op het gebied van deze SDG's. In 2018 heeft een tussenevaluatie van de beheerder plaatsgevonden. De beheerder voldoet nog steeds aan alle criteria die in de interne richtlijnen zijn vastgelegd.

In november 2018 heeft de beheerder een haalbaarheidsanalyse en een risicoanalyse voor het Fonds uitgevoerd. De mogelijke waardeontwikkeling van de portefeuille op de lange termijn is mede afhankelijk van de beleggingsrisico's die het Fonds bereid is te nemen. Afhankelijk van de uitgangspunten is een gediversifieerde portefeuille van beleggingen samengesteld. Diversificatie betekent feitelijk het spreiden van risico's. Door het spreiden van risico's kan een beleggingsportefeuille geoptimaliseerd worden. Hierdoor daalt het risico en/of neemt het verwachte rendement toe. Het risicoprofiel van het Fonds is op basis van de analyse niet gewijzigd.

Effectenportefeuille

De samenstelling van de effectenportefeuille op 31 december 2018 is:

	2018 - euro's	2018
Aandelen	1.248.850	58,4%
Obligaties	563.393	26,4%
Overige effecten	325.801	15,2%
Stand per 31-12-2018	2.138.044	

Conform de Richtlijn RJ 650 worden de inkomsten en kosten van beleggingen gesaldeerd in de financiële baten en lasten. Het saldo financiële baten en lasten bedroeg in 2018 € 140.000 negatief (2017: 136.000 positief).

Het rendement op de beleggingen in 2018 was -5,5%, in 2017 was dit nog 5,9%. Het resultaat van de vergelijkende benchmark was -3,2% in 2018.

Meerjarenraming 2019 - 2021

Voor het meerjarenbeleid over de jaren 2019-2021 is gekozen voor programma's waarin multidisciplinair wordt samengewerkt om een verbetering te realiseren voor geselecteerde groepen slachtoffers. De programma's zijn uitgewerkt op basis van Theories of Change, en betreffen meerjarige trajecten waarin zowel in wetenschap en hulpverlening wordt geïnvesteerd, als communicatie en lobbyactiviteiten worden ingezet. Prioriteit heeft een viertal programma's:

- Misdrijven en Rechtspositie;
- Seksueel Geweld;
- Verkeersongevallen;
- Medische Incidenten.

De inhoudelijke ambities voor de komende jaren, brengen met zich mee dat de personele organisatie moet worden aangepast. Al eerder werd duidelijk dat investering in de fondsenwerving en de communicatieactiviteiten noodzakelijk is om de financiële positie te behouden. In de komende jaren zal hier nog verder in worden geïnvesteerd. Kennis en ondersteuning ten behoeve van belangenbehartiging zal worden uitgebreid. Naast veranderingen in de personeelsformatie zal ook veel aandacht uitgaan naar het up-to-date houden en waar nodig ontwikkelen van de kennis en vaardigheden van de medewerkers om zo goed mogelijk te worden ingezet voor de programma's.

In de komende jaren zal ten aanzien van de werving de multichannelstrategie worden uitgebreid. Inzet op uitgekende online en offline inzet van marketing en communicatie is eveneens van belang.

De uitgangspunten voor de meerjarenbegroting waren als volgt:

- voor de ontwikkeling van het particuliere donateursprogramma wordt uitgegaan van geleidelijke groei. Het programma is gebaat bij stabiele investeringen op basis van fijnmazige data-analyses en is vooral succesvol wanneer planmatig en volgens vaste patronen wordt gewerkt;
- min of meer gelijkblijvende inkomsten van het corporate programma;
- naturasponsoring alleen voor kosten die anders ook worden gemaakt;
- inkomsten uit nalatenschappen voorzichtig begroot;
- voortzetting van de bestaande beleidsprogramma's en diensten en toevoeging van twee nieuwe beleidsprogramma's.

Meerjarenbegroting 2019 – 2021

Alle bedragen in euro's.

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
BATEN:			
Particulieren	2.618.439	2.822.200	3.101.100
Bedrijven	477.500	1.052.500	1.097.500
Loterijorganisaties	1.500.000	1.550.000	1.600.000
Subsidies van overheden	-	-	-
Andere organisaties zonder winststreven	915.000	360.000	360.000
Som van de geworven baten	5.510.939	5.784.700	6.158.600
Verkoop van producten of diensten	-	-	-
Overige baten	-	-	-
Som van de baten	5.510.939	5.784.700	6.158.600
LASTEN:			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting	970.623	621.936	646.491
Kennis- en deskundigheidsontwikkeling	362.670	803.139	860.388
Programma Slachtofferwijzer	304.043	233.054	240.775
Programma Noodhulp	488.743	455.814	465.157
SMV	250.000		
Programma Innovatie		91.000	261.000
Programma Cybervictimology		230.000	350.000
Programma Misdrijven en Rechtspositie	374.218	375.845	381.740
Programma Seksueel Geweld	872.410	413.986	428.188
Programma Medische Incidenten	525.354	880.215	258.115
Programma Verkeersongevallen	119.785	281.786	781.185
Programma Rampen	45.300	64.679	67.415
Totaal besteed aan doelstellingen	4.313.146	4.451.454	4.740.454
Wervingskosten	1.115.528	1.180.037	1.226.936
Kosten administratie en beheer	123.162	147.859	152.260
Som der lasten	5.551.836	5.779.350	6.119.650
Saldo voor financiële baten en lasten	- 40.897	5.350	38.950
Saldo financiële baten en lasten	66.500	65.000	64.500
Saldo van baten en lasten	25.603	70.350	103.450

Risicogebieden

Centraal bij het risicobeheer staat de continuïteit van het Fonds. Belangrijke aandachtspunten in ons risicomanagement zijn imago-, financiële- en operationele risico's. Wij betrekken bij onze besluitvorming onder meer een risicoanalyse. Alle risico's worden beschreven en gewogen op basis van kans en (financiële) impact. De analyse wordt jaarlijks middels een interne audit bijgewerkt en is onderdeel van het besluitvormingsproces van de directeur/bestuurder en de Raad van Toezicht. Risicomanagement helpt bij het maken van gefundeerde keuzes en het helder maken van verantwoordelijkheden en is daarom ook belangrijk bij de goede invulling van de compliance codes van het CBF waaraan wij moeten voldoen.

De belangrijkste risico's/bedreigingen voor het Fonds zijn imagoschade als gevolg van negatieve berichtgeving in de media, ICT-insecurity, administratieve procedures en consequenties van invoering van de AVG.

We werken hard aan het beheersbaar houden van deze risico's. In het geval van imagoschade is er een crisis-communicatieprotocol om de schade zoveel mogelijk te beperken. Onze ICT is uitbesteed aan een derde partij die voldoet aan hoge security eisen. Jaarlijks toetsen we de administratieve organisatie en de interne controlemaatregelen. We werken standaard met het zes-ogen principe en betalingen moeten door minimaal twee personen worden geaccordeerd.

Het Fonds voldoet aan de richtlijnen die gemoeid zijn met de invoering van de nieuwe wet databescherming die per 25 mei 2018 werd ingevoerd.

WET- EN REGELGEVING

Fonds Slachtofferhulp heeft de ANBI-status en is CBF erkend. Beide zijn van groot belang voor Fonds Slachtofferhulp als fondsenwervende instelling, het beleid en de interne procedures zijn afgestemd op behoud hiervan. Als gevolg van de inhoud van het werk van de organisatie, we hebben immers vaak de beschikking over delicate gegevens van slachtoffers, stellen we hoge eisen aan de vertrouwelijkheid die medewerkers, bestuurders en toezichthouders dienen te betrachten.

Hoofdstuk 7

Jaarrekening

Jaarrekening

Balans per 31 december 2018 - na winstbestemming

Alle bedragen in euro's.

		31 december 2018	31 december 2017
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	A1	1.275	2.826
Materiële vaste activa	A2	20.960	26.913
Vorderingen en overlopende activa	B	2.074.618	1.689.257
Effecten	C	2.138.044	2.100.454
Liquide middelen	D	797.467	587.964
		5.010.129	4.377.675
Totaal		5.032.364	4.407.414
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Reserves	E1		
· continuïteitsreserve		1.236.024	1.051.753
· bestemmingsreserves		1.687.421	1.687.421
		2.923.445	2.739.174
Fondsen			
· bestemmingsfondsen	E2	454.252	530.089
		454.252	530.089
Reserves en Fondsen	E	3.377.698	3.269.263
Overige schulden en overlopende passiva	F	1.654.667	1.138.151
Totaal		5.032.364	4.407.414

Staat van Baten en Lasten over 2018

Alle bedragen in euro's.

		Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
BATEN:				
Particulieren	G	2.444.099	2.270.000	2.224.775
Bedrijven		693.047	1.052.500	692.271
Baten uit acties van derden	H	1.888.860	1.455.000	1.444.923
Andere organisaties zonder winststreven		639.126	610.000	179.333
Som van de geworven baten		5.665.132	5.387.500	4.541.302
Verkoop van producten of diensten		-	-	-
Overige baten	I	20.969	-	165.918
Som van de baten		5.686.101	5.387.500	4.707.220
LASTEN:				
Besteed aan doelstellingen	J			
Voorlichting Fonds	J1	926.427	945.916	774.013
Kennisontwikkeling/ Deskundigheidsbevordering	J2	538.765	661.420	649.481
Programma Medische incidenten	J3	390.401	454.638	253.878
Programma Verkeersongevallen	J4	505.645	207.718	53.939
Programma Seksueel geweld	J5	481.477	639.744	949.675
Programma Misdrijven en rechtspositie	J6	287.700	340.844	184.632
Programma Noodhulp	J7	420.274	432.295	430.173
Programma Slachtofferwijzer	J8	274.697	172.893	197.311
SMV	J9	250.000	250.000	-
Programma Rampen	J10	21.820	51.697	119.141
		4.097.206	4.157.166	3.612.243
Wervingskosten	K	1.199.039	1.149.038	979.902
Kosten beheer en administratie	L	141.554	131.121	136.735
Som van de lasten		5.437.799	5.437.325	4.728.880

		Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Saldo voor financiële baten en lasten		248.302	-49.825	-21.660
Saldo financiële baten en lasten	M	-139.868	67.305	136.078
Saldo van baten en lasten		108.435	17.480	114.419
RESULTAATBESTEMMING:				
Toevoeging/onttrekking aan:				
- continuïteitsreserve	184.271		-	169.062
- bestemmingseserves	-		-	150.000
- bestemmingsfondsen	-75.837		17.480	-204.641
		108.435	17.480	114.419

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

Algemeen governance

De jaarrekening is opgesteld conform de aangepaste Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor fondsen bijeengebracht werden. De richtlijn 650 maakt deel uit van de eisen die het CBF stelt aan fondsen die een erkenning hebben. In 2018 heeft de hertoetsing van de Erkenning plaatsgevonden. Het CBF heeft hierbij geconstateerd dat het Fonds Slachtofferhulp voldoet aan de normen van de Erkenningsregeling en heeft derhalve opnieuw het certificaat Erkend Goed Doel afgegeven. Dit certificaat is geldig zolang de organisatie blijft voldoen aan de normen en verplichtingen van de erkenningsregeling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Besteed aan doelstelling

De bestedingen worden als last verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is medegedeeld.

Effecten

De effecten bestaan uit obligaties en aandelen, deze zijn opgenomen voor de reële waarde per ultimo 2018.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt voor de reële waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in het economisch verkeer. Het gaat daarbij om diensten en producten die het Fonds zou hebben moeten inkopen indien zij deze niet in natura zou hebben ontvangen. Algemene charitatieve kortingen worden niet gezien als giften in natura. Het verwerken van de giften in natura heeft geen effect op het resultaat en het vermogen, maar een volume-effect op zowel de baten als de lasten. De baten worden verantwoord onder de baten uit eigen fondsenwerving, de lasten worden verantwoord onder de kostenposten waarop zij betrekking hebben.

Baten CSG en SMV

In 2018 heeft het Fonds subsidie ontvangen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid inzake de landelijke functies van het Centrum Seksueel Geweld (CSG). Omdat de Stichting CSG nog in oprichting is is het Ministerie met het Fonds een subsidierelatie aangegaan. Het Fonds heeft de verantwoordelijkheid voor de geleverde diensten en loopt ook het financiële risico. Het Fonds verleent daarnaast hand- en spandiensten, en adviseert omtrent de professionalisering van de landelijke stichting in oprichting.

Daarnaast heeft het Fonds subsidie ontvangen van de Nationale Postcode Loterij ten behoeve van onderzoek gericht op structurele, en onderbelichte veiligheidsproblemen in onze maatschappij die tot vele slachtoffers kunnen leiden. Het project betreft een samenwerking tussen het Fonds, de VU en Stichting Maatschappij en Veiligheid (SMV). Met name de onafhankelijke discussie over verantwoordelijkheid, en ook afrekenbaarheid op onveiligheid speelt een belangrijke rol in de activiteiten van deze samenwerkende organisaties. Het Fonds berekent een kleine vergoeding voor uitvoeringskosten door aan beide projectsubsidies.

Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met een jaarlijkse lineaire afschrijving op basis van de verwachte economische levensduur. Het afschrijvingspercentage verbouwingkosten is 20%, voor inventaris en hardware 25%. Op de immateriële vaste activa (software) wordt jaarlijks 33% afgeschreven.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden als baten verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar van ontvangst als baten uit nalatenschappen verantwoord in geval eerder geen betrouwbare schatting mogelijk was. Bij de waardering van nalatenschappen moet rekening worden gehouden met eventuele rechten van vruchtgebruik. Zoals opgenomen in de nieuwe RJ650 wordt het vruchtgebruik geactiveerd voor zover wordt voldaan aan de activeringscriteria.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen, worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd.

Schenkeningen

Schenkeningen worden als baten verantwoord in het jaar van ontvangst of bij eerdere schriftelijke toezegging. Toezeggingen voor meerdere jaren worden alleen in het jaar van toezegging verantwoord indien de toezegging wordt gedaan ten gunste van een door de schenker ingesteld bestemmingsfonds en aan de toezegging een door de fiscus geaccepteerde overeenkomst ten grondslag ligt. Voor overige schenkingen geldt het jaar van ontvangst.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten van de eigen organisatie worden conform de richtlijn van Goede Doelen Nederland, als volgt toegerekend aan de kosten voor beheer en administratie en aan de kosten voor werving baten. Personeelskosten worden toegerekend op basis van werkelijke tijdsbesteding. De overige kosten worden op basis van de personeelskosten doorberekend aan de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De kosten voor wervingsactiviteiten op bestaande en nieuwe donateurs worden daar waar mogelijk ook gebruikt voor voorlichting. Toerekening van kosten aan werving en voorlichting wordt daarom per onderdeel van de werving jaarlijks onderbouwd en beoordeeld door de accountant.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

A1. Immateriële vaste activa

Alle bedragen in euro's.

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Software	Totaal 2018	Totaal 2017
Stand per 1 januari			
Aanschafwaarde	59.944	59.944	59.944
Cumulatieve afschrijvingen	-57.117	-57.117	-53.807
Boekwaarde 1 januari	2.826	2.826	6.136
Mutaties in de aanschafwaarde			
Investerings	1.792	1.792	0
Desinvesteringen	-17.424	-17.424	0
Saldo mutaties in de aanschafwaarde	-15.632	-15.632	0
Mutaties in de boekwaarde			
Desinvesteringen	17.424	17.424	0
Afschrijvingen	-3.344	-3.344	-3.310
Saldo mutaties in de boekwaarde	14.080	14.080	-3.310
Stand per 31 december			
Aanschafwaarde	44.312	44.312	59.944
Cumulatieve afschrijvingen	-43.037	-43.037	-57.117
Boekwaarde per 31 december	1.275	1.275	2.826

Alle immateriële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering.

A2. Materiële vaste activa

Alle bedragen in euro's.

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Bedrijfsmiddelen	Verbouwing	Totaal 2018	Totaal 2017
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde	263.007	19.516	282.524	278.737
Cumulatieve afschrijvingen	-243.133	-12.478	-255.611	-243.825
Boekwaarde 1 januari	19.875	7.038	26.913	34.913
Mutaties in de aanschafwaarde				
Investerings	4.114	-	4.114	3.786
Desinvesteringen	-37.285	-	-37.286	-
Saldo mutaties in de aanschafwaarde	-33.170	0	-33.171	3.786
Mutaties in de boekwaarde				
Desinvesteringen	37.285	-	37.285	-
Afschrijvingen	-8.235	-1.832	-10.068	-11.787
Saldo mutaties in de boekwaarde	29.049	-1.832	27.216	-11.787
Stand per 31 december				
Aanschafwaarde	229.837	19.516	249.353	282.524
Cumulatieve afschrijvingen	-214.083	-14.310	-228.393	-255.611
Boekwaarde per 31 december	15.754	5.206	20.960	26.913

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering.

B. Vorderingen en overlopende activa

Alle bedragen in euro's.

De vorderingen zijn kortlopend. De specificatie is als volgt:

	31-12-18	31-12-17
Debiteuren	53.645	94.994
Overige vorderingen	1.560.127	1.075.584
Vordering omzetbelasting	30.870	13.287
Overlopende activa	429.976	505.393
	2.074.618	1.689.257

C. Effecten

Alle bedragen in euro's.

De obligaties en aandelen zijn opgenomen voor de reële waarde ultimo 2018.

	2018	2018	2017	2017
Aandelen	1.248.850	58,4%	1.360.797	64,8%
Obligaties	563.393	26,4%	487.608	23,2%
Overige effecten	325.801	15,2%	252.049	12,0%
	2.138.044	100%	2.100.454	100%

	Obligaties	Aandelen	Overige effecten	2018	2017
Stand 1 januari	487.608	1.360.797	252.049	2.100.454	2.054.058
Bij: Aankopen tegen inkoopprijs	153.857	298.848	89.951	542.656	429.081
Af: Verkopen tegen verkoopprijs	-66.089	-277.048	-16.706	-359.843	-515.354
Bij: (on)gerealiseerd resultaat	-11.984	-133.747	507	-145.224	132.669
Stand 31 december	563.393	1.248.850	325.801	2.138.044	2.100.454

Het rendement voor 2018 bestaat uit de volgende componenten:

	Dividend/ coupons/ interest	Gerealiseerd koersresultaat	Ongerealiseerd koersresultaat	Totaal 2018	Totaal 2017
Aandelen	10.222	80.424	-214.171	-123.525	148.188
Obligaties	9.469	2.645	-14.629	-2.515	5.587
Overige effecten	5.996	806	-299	6.504	-1.343
	25.687	83.876	-229.099	-119.537	152.432

De rendementsontwikkeling ten opzichte van de benchmark toont het volgende beeld:

	Rendement 2018	Benchmark 2018	Rendement 2017	Benchmark 2017
Aandelen	-9,03%	-7,13%	11,51%	9,88%
Obligaties	-1,07%	0,42%	1,50%	0,28%
Overige effecten	1,97%	1,37%	-0,75%	-0,76%

Het rendement op de beleggingsportefeuille over de afgelopen jaren bedraagt:

2018	2017	2016	2015	2014
-5,5%	5,9%	2,2%	8,3%	9,3%

D. Liquide middelen

Onder Liquide middelen zijn direct opvraagbare banktegoeden opgenomen.

E. Reserves en Fondsen

Het verloop van de reserves en fondsen is als volgt weer te geven:

E1. Reserves

Het beleid van het Fonds Slachtofferhulp is erop gericht om reserves te besteden in overeenstemming met de bestemming die daaraan is gegeven bij het ontstaan van de baten. Met het oog op een correcte verantwoording van de vastgelegde reserves, wordt bij de ontvangst van de giften zoveel mogelijk rekening gehouden met de specifieke bestemming die de gever daaraan wilde verbinden. De bestemmingsreserves worden gevormd uit dotaties die uit het resultaat worden toegevoegd aan de geformuleerde bestemmingsreserves, in lijn met de daaraan gekoppelde streefbedragen.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om een onverwachte terugval van inkomsten te kunnen opvangen. De omvang van deze buffer dient volgens de Richtlijn Financieel beheer van Goede Doelen Nederland (GDN) maximaal anderhalf maal de jaaruitgaven voor de exploitatie- en personeelskosten te bedragen, voor het fonds betekent dit een maximale buffer van 3,2 miljoen euro. De bepaling van de noodzakelijke hoogte van de continuïteitsreserve, is daarnaast ook gebaseerd op eigen risicoanalyses (onderdeel van structureel risicomanagementbeleid). Op basis hiervan heeft de continuïteitsreserve een gewenste omvang van circa 2 miljoen Euro. Om deze noodzakelijke buffer te creëren zal de continuïteitsreserve de komende jaren moeten worden versterkt. Het resultaat over 2018 zal daarom worden toegevoegd.

Het verloop van de continuïteitsreserve is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	1.051.753	882.691
Bij: Resultaatbestemming	184.271	169.062
Bij: Toevoeging uit Bestemmingsreserve	-	-
Stand per 31 december	1.236.024	1.051.753

Bestemmingsreserve directe hulpverlening

Ondersteuning van directe hulpverlening aan slachtoffers is een kernactiviteit van het Fonds Slachtofferhulp. De bestemmingsreserve voor directe hulpverlening is bedoeld om in tijden van nood subsidies aan de organisaties in stand te kunnen houden die direct hulp aan slachtoffers verlenen en op een bijdrage van het Fonds rekenen. Onder deze reserve vallen bijvoorbeeld uitgaven aan vrijwillige hulpverlening en projecten en organisaties die lotgenotenopvang organiseren. In principe wordt tweemaal het totale bedrag aan subsidies aangehouden zodat de directe hulpverlening aan slachtoffers niet in gevaar komt bij tegenvallende resultaten. Het streefbedrag van de reserve directe hulpverlening bedraagt € 850.000.

Het verloop van deze bestemmingsreserve is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	850.000	850.000
Bij: Resultaatbestemming		-
Stand per 31 december	850.000	850.000

Bestemmingsreserve onderzoek en innovatie

Het Fonds Slachtofferhulp wil als innovatiefonds bij uitstek investeren in de vernieuwing van hulpverlening en verbetering van rechtspositie van slachtoffers. De bestemmingsreserve voor onderzoek en innovatie is gericht op het garanderen van het vaak meerjarige karakter van onderzoeks- en innovatieprojecten. Van belang is een solide buffer aan te leggen, zodat wetenschappers en onderzoekers belangrijke projecten kunnen uitvoeren ook als deze meerdere jaren beslaan, indien daartoe een interessant project wordt ingediend dat past binnen de beleidsdoelstellingen. Het streefbedrag van deze reserve is, in lijn met de prioriteiten voor wetenschappelijke investeringen, voor de komende jaren vastgesteld op € 1.000.000.

Het verloop van de bestemmingsreserve onderzoek en innovatie is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	837.421	687.421
Bij: Toevoeging		150.000
Stand per 31 december	837.421	837.421

E2. Bestemmingsfondsen

Wanneer sponsoren en grote gevers een specifieke bestemming willen geven aan hun gift, spreken wij over een bestemmingsfonds. Het gaat daarbij om particuliere donateurs, bedrijfssponsoren en andere organisaties die bij hun gift hebben aangegeven deze te willen bestemmen voor een specifieke activiteit of doelstelling. In het verslagjaar werden het Fonds Slachtofferwijzer Naasten en het Fonds Trafvic ingericht. De stand is als volgt:

Bestemmingsfondsen

	2018	2017
Mercedes Benz Fonds	144.226	151.576
Pieter van Vollenhoven Fonds	62.058	64.134
ABN AMRO Waarborgfonds	98.664	136.900
Dion Pieper Fonds	7.970	9.470
Fonds medische incidenten	18.334	168.009
Fonds TrafVic	123.000	-
	454.252	530.089

Mercedes Benz Fonds

Het Mercedes Benz Fonds werd in 1997 ingesteld voor de hulp aan (nabestaanden van) verkeersslachtoffers. De gelden die worden ontvangen binnen dit fonds, worden aangewend voor specifieke projecten ten behoeve van verkeersslachtoffers. Bij het opstarten van dit bestemmingsfonds wilde Mercedes Benz bijdragen aan voorzieningen voor lotgenotengroepen van nabestaanden en verkeersslachtoffers, met het oog op de keerzijde van de mobiliteit. Hoezeer ook wordt gewerkt aan verkeersveilige auto's, de menselijke factor kan niet voorkomen dat er slachtoffers vallen, zo was de onderbouwing van deze bestemde gift. In verband met de verhuizing van het Benelux hoofdkantoor van Mercedes Benz, werd in 2017 het sponsorship voor dit fonds stopgezet, zodat geen nieuwe gelden meer worden toegevoegd. De resterende gelden worden conform doelbestemming uitgegeven.

Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het Mercedes Benz Fonds is in 2018 als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	151.576	158.616
Af: Verstrekte uitkeringen/subsidies	-7.350	-7.040
Stand per 31 december	144.226	151.576

Pieter van Vollenhoven Fonds

De doelstelling van het Pieter van Vollenhoven Fonds is het verstrekken van financiële tegemoetkomingen aan individuele slachtoffers en nabestaanden van misdrijven, verkeersongelukken, rampen of medische incidenten. De bijdragen kunnen uitsluitend worden aangevraagd door medewerkers van aan het Fonds gelieerde organisaties, waarvoor bestaande Nederlandse (sociale) verzekeringen, schadefondsen of schaderegelingen, op grond van hun voorwaarden en uitkeringscriteria, aantoonbaar geen soelaas bieden. Op het Pieter van Vollenhoven Noodhulpfonds wordt ieder jaar een groot beroep gedaan. Voor de behandeling van de noodhulpaanvragen en voor advies is één aparte medewerker in dienst en zijn ook andere medewerkers in deeltijd betrokken bij de werkzaamheden voor dit fonds.

Het Fonds keerde in 2018 aan ruim 1.100 slachtoffers een bijdrage uit nadat zij door een misdrijf of verkeersongeluk in ernstige financiële problemen waren gekomen. Deze bijdrage was in cash en/of in natura. Daartoe zijn overeenkomsten met tal van bedrijven die met producten of diensten slachtoffers en nabestaanden terzijde staan.

In het verslagjaar werden voor dit fonds geormerkte giften van organisaties en particulieren ontvangen. In 2015 is een Vriendenclub voor het Pieter van Vollenhovfonds opgericht, waarin particuliere gevers zich voor een aantal jaren hebben gecommitteerd om aan het Fonds bij te dragen. De Vrienden voor Nood brachten in 2018 een bedrag van € 8.900 bijeen.

Het Noodhulpfonds mocht ook van een aantal andere belangrijke sponsoren en fondsen een bijdrage ontvangen:

Overzicht bestemde giften 2018:	
Stichting Dioraphte	50.000
Elise Mathilde Fonds	7.500
WJO de Vries Fonds	10.000
Hélène de Montigny Stichting	6.000
Adesium Foundation	25.000
Vrienden voor Nood	8.900
Donateursactie voor noodhulp	77.388
	184.788

Besloten werd om vanuit het resultaat van het Fonds Slachtofferhulp eenmalig € 100.000 te schenken aan het Noodhulpfonds.

Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het Pieter van Vollenhoven Fonds is daarmee in 2018 als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	64.134	130.752
Bij: bestemde giften (zie bovenstaand overzicht)	184.788	155.427
Bij: dotatie Fonds Slachtofferhulp	100.000	-
Af: verstrekte uitkeringen/subsidies	-219.895	-156.337
Af: directe arbeidskosten PVW-Fonds	-66.969	-65.708
Stand per 31 december	62.058	64.134

ABN AMRO Waarborgfonds

Met het ABN AMRO Waarborgfonds biedt ABN AMRO Bank ondersteuning bij de financiële problemen waarmee slachtoffers en nabestaanden van ernstige delicten te maken kunnen krijgen nadat hen een schokkende gebeurtenis is overkomen. Waar nodig worden vanuit het fonds ook uitkeringen gedaan of renteloze leningen verstrekt in het kader van noodhulp. In het verslagjaar werden twee nieuwe leningen verstrekt waarvan er inmiddels één is terugbetaald. Van de tweede lening is een gedeelte terugbetaald.

Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het ABN AMRO Waarborgfonds is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	136.900	134.892
Bij: dotatie Fonds Slachtofferhulp	-	25.000
Bij: terugbetaalde leningen	17.387	-
Af: verstrekte leningen	-39.920	-9.051
Af: directe arbeidskosten ABN AMRO-fonds	-15.703	-13.941
Stand per 31 december	98.664	136.900

Dion Pieper Fonds

Het Dion Pieper Fonds werd opgericht ter nagedachtenis aan Dion Pieper, die in 2007 op 19-jarige leeftijd verongelukte bij een motorongeval. Van zijn spaargeld richtte zijn familie een fonds in, waarmee slachtoffers en nabestaanden kunnen worden geholpen die door een verkeersongeval in ernstige problemen zijn gekomen. Uit het Dion Pieper Fonds werd in het verslagjaar drie maal een uitkering gedaan.

Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het Dion Pieper Fonds is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	9.470	10.470
Bij: dotatie	-	-
Bij: rente over gemiddeld vermogen verslagjaar	-	-
Af: verstrekte uitkeringen/subsidies	-1.500	-1.000
Stand per 31 december	7.970	9.470

Bestemmingsfonds Projectprogramma Medische Incidenten

Uit de opbrengst van de VriendenLoterij over 2016 ontving het Fonds een extra projectbijdrage van € 300.000 voor haar programma Medische Incidenten. De realisatie van dit programma behoort tot de speerpunten van het Fonds. In 2018 is het pilotproject Casemanagement Medische Incidenten gestart, waarvoor twee casemanagers zijn aangesteld. Met de zeven ziekenhuizen die deelnemen in de eerste fase van de pilot, wordt de meerwaarde van casemanagement aan gedupeerde patiënten en hun naasten onderzocht.

Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het Bestemmingsfonds Projectprogramma Medische Incidenten is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	168.009	300.000
Af: kosten	-149.675	-131.991
Stand per 31 december	18.334	168.009

Bestemmingsfonds TrafVic

Uit de loterijopbrengst van de VriendenLoterij over 2018 ontvingen we een extra projectbijdrage van € 395.000 voor ons project TrafVic. Met dit project willen we de hulpverlening aan slachtoffers en nabestaanden van ernstige verkeersincidenten, die vastlopen in hun verwerkingsproces, op een hoger plan tillen door de ontwikkeling van een netwerk van gespecialiseerde therapeuten die een speciaal ontwikkelde therapie aanbieden.

Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het Bestemmingsfonds TrafVic is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	-	-
Bij: bestemde giften	395.000	-
Af: kosten	-272.000	-
Stand per 31 december	123.000	-

F. Overige schulden en overlopende passiva

Alle bedragen in euro's

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan één jaar verantwoord.

	2018	2017
Crediteuren	594.134	617.475
Nog te betalen bedragen	606.824	331.589
Vooruitontvangen bedragen	382.243	128.752
Te betalen loonheffing	32.265	26.237
Reserve vakantiegeld	39.200	34.098
	1.654.667	1.138.151

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Huur

Voor het Fondsbureau is een huurovereenkomst aangegaan voor de duur van 5 jaar. De huurverplichting loopt tot 31 december 2020 en bedraagt € 22.898 (ex BTW) per kwartaal (2018: € 22.504), inclusief archiefopslag en de huur van 7 parkeerplaatsen.

Lease

Er is een leaseverplichting voor één auto aangegaan met een looptijd tot april 2020. De verplichting voor 2019 bedraagt € 678 (ex BTW) per maand (2018: € 673).

Niet uit de balans blijkende overige verplichtingen

Het Fonds kent soms meerjarige subsidies toe. Het betreft hier voorwaardelijke toezeggingen die afhankelijk zijn van de realisatie waarvoor die meerjarige bijdrage werd toegezegd. De ontvangende organisatie is verplicht om voortgangsrapportages en tussentijdse evaluaties in te dienen. De toetsing hiervan vormt de basis voor voortzetting van de projectfinanciering.

Het Fonds heeft zich voor de periode 2019 – 2020 onder bovenstaande voorwaarden gecommitteerd voor een totaalbedrag van € 648.125. In 2019 is € 602.592 voorzien en in 2020 € 45.533 voor onder andere de volgende eenmalige en meerjarige projecten:

- Slachtofferhulp Nederland: onderzoek en Project Medische Incidenten (2019)
- CentERdata: VICTIMS project (2019)
- Langzs: Projectmedewerker (2017-2020); voor lobbywerkzaamheden en jurisprudentiedatabase (2019)
- Stichting PSG en Stichting FNG: programma Geweld en Rechtspositie (2019)
- Bureau Beke: Project Medische Incidenten (2019, 2020)
- Vrije Universiteit Amsterdam: Programma Seksueel Geweld (2019)
- Karakter: online seksueel geweld (2019)
- Stichting LOV: verkeer (2019)

Niet uit de balans blijkende vorderingen

Het Fonds Slachtofferhulp is erfgenaam inzake vier nalatenschappen. Gedeeltelijk zijn van deze nalatenschappen in voorgaande jaren voorschotten ontvangen, maar de volledige afhandeling heeft nog niet plaatsgevonden. De hoogte van de nog te ontvangen bedragen is niet bekend omdat de nalatenschappen nog niet financieel zijn afgewikkeld.

Toelichting op de staat van baten

Baten

Alle bedragen in euro's

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
Particulieren	2.444.099	2.270.000	2.224.775
Bedrijven	693.047	1.052.500	692.271
Baten uit acties van derden	1.888.860	1.455.000	1.444.923
Andere organisaties zonder winststreven	639.126	610.000	179.333
Som van de geworven baten	5.665.132	5.387.500	4.541.302
Overige baten	20.969	-	165.918
Som van de baten	5.686.101	5.387.500	4.707.220
Financiële baten	-119.537	80.500	152.434
Som van de baten (incl. financiële baten)	5.566.564	5.468.000	4.859.654

G. Baten van particulieren

Alle bedragen in euro's

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
Nalatenschappen	49.795	30.000	19.955
Donaties en giften	2.385.404	2.200.000	2.195.919
Overige baten van particulieren	8.900	40.000	8.900
Som van de baten van particulieren	2.444.099	2.270.000	2.224.775

H. Baten uit acties van derden

Hieronder worden de baten vanuit de Vriendenloterij verantwoord.

Het Fonds is A-beneficiant van de VriendenLoterij en ontving van de Loterij in 2018 een vaste bijdrage van € 950.000 (2017: € 950.000). Daarnaast werd een bedrag aan geormerkte giften gerealiseerd van € 542.660 (2017: € 494.923). We investeerden opnieuw in werving van geormerkte giften via diverse gezamenlijke acties met de Loterij, die zeer veel nieuwe spelers voor het Fonds opleverde. We ontvingen een eenmalige projectschenking (zie bestemmingsfondsen) en er werd een bijdrage uit het Vriendenfonds van de Loterij toegekend ten behoeve van een individuele slachtofferzaak.

I. Overige baten

De overige baten bestaan voornamelijk uit terugbetalingen van niet bestede subsidies. Tevens werd een verdachte veroordeeld tot het betalen van € 500 aan het Fonds.

Toelichting op de staat van lasten

J. Besteed aan doelstellingen

Alle bedragen in euro's

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
J1 Voorlichting Fonds Slachtofferhulp			
Voorlichting	789.852	839.673	675.590
Uitvoeringskosten	136.575	106.243	98.423
	926.427	945.916	774.013
J2 Kennisontwikkeling/Deskundigheidsbevordering			
Kennisontwikkeling	445.225	530.000	537.741
Voorlichting	16.954	48.000	26.198
Uitvoeringskosten	76.586	83.420	85.542
	538.765	661.420	649.481
J3 Programma Medische incidenten			
Project CMI	149.675	200.000	31.848
Diverse projecten	57.500	100.000	100.143
Voorlichting	57.085	66.197	36.235
Uitvoeringskosten	126.142	88.441	85.652
	390.401	454.638	253.878
J4 Programma Verkeersongevallen			
Project Trafvic	272.000		
Diverse projecten	15.000	85.000	
MercedesBenz Fonds	7.350	7.500	7.040
Voorlichting	79.107	41.840	
Uitvoeringskosten	132.188	73.378	46.899
	505.645	207.718	53.939
J5 Programma Seksueel Geweld			
Diverse Projecten	59.261	25.000	-
Project CSG	215.992	-	159.492
Voorlichting	110.077	515.462	658.292
Uitvoeringskosten	96.148	99.282	131.891
	481.477	639.744	949.675
J6 Programma Misdrijven en Rechtspositie			
Diverse Projecten	173.200	210.000	129.035
Voorlichting	95	20.150	-
Uitvoeringskosten	114.405	110.694	55.597
	287.700	340.844	184.632

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
J7 Programma Noodhulp			
Noodhulp PVV Fonds	286.864	242.500	232.045
Dion Pieper Fonds	1.500	2.500	1.000
ABN AMRO Waarborgfonds	38.236	10.000	22.992
Voorlichting	62.612	59.297	37.952
Uitvoeringskosten	31.061	117.998	136.184
	420.274	432.295	430.173
J8 Programma Slachtofferwijzer			
Projectkosten	10.658	15.000	23.818
Voorlichting	151.176	41.950	62.410
Uitvoeringskosten	112.864	115.943	111.083
	274.697	172.893	197.311
J9 SMV			
Diverse projecten	250.000	250.000	-
Uitvoeringskosten	-	-	-
	250.000	250.000	-
J10 Programma Rampen			
Diverse projecten	10.378	15.000	105.159
Voorlichting	7.766	20.150	
Uitvoeringskosten	3.675	16.547	13.982
	21.820	51.697	119.141
Totaal besteed aan doelstelling	4.097.206	4.157.166	3.612.243

De uitgaven aan doelstelling eindigden zoals begroot op circa € 4,1 miljoen. Onderliggend waren er in het verslagjaar een aantal fluctuaties ten opzichte van begroting:

- De geplande uitgaven aan een nieuw wetenschapsprogramma bij het instituut Intervict, Universiteit Tilburg, vervielen omdat er nog geen helder beeld is over de ontwikkeling van het victimologisch onderzoek.
- Aan het programma medische incidenten werd minder uitgegeven omdat met Slachtofferhulp Nederland een samenwerking kon worden afgesproken die leidde tot een lagere bijdrage voor de ingehuurde medewerkers die betrokken zijn bij de pilot casemanagement.
- Aan het programma verkeer werd veel meer uitgegeven. Door onder andere de besteding aan het project TrafVic, waarvoor wij een extra projectbijdrage uit de Loterij ontvingen.
- Voor de doorontwikkeling van de SlachtofferWijzer met een "SlachtofferWijzer voor naasten", ontving het Fonds een subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Wij konden daarmee dus een start maken.
- Voor het Programma Seksueel Geweld ontvingen wij een gift van de C&A Foundation van € 24.950 waarmee een extra uitgave kan worden gedaan aan een project "viral justice en e-shaming".

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstelling(en) in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
Totaal bestedingen	4.097.206	4.157.166	3.612.243
Totaal beschikbaar voor doelstelling	5.566.564	5.468.000	4.859.654
Bestedingspercentage	73,6%	76,0%	74,3%

In het verslagjaar werd meer dan in 2017 besteed aan de doelstelling, hoewel in percentages iets minder dan in het vorige jaar. (begroot 2018: 76%; werkelijk 2018: 73,6%). Naast de bestedingen in het verslagjaar, werden ook bijdragen toegezegd voor toekomstige jaren, zoals verantwoord in de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

K. Werving baten

Kosten eigen fondsenwerving

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
Baten eigen fondsenwerving	5.665.132	5.387.500	4.541.302
Kosten eigen fondsenwerving	1.199.039	1.149.038	979.902
Kostenpercentage fondsenwerving	21,2%	21,3%	21,6%

Bijzonderheden kosten fondsenwerving

De uitgaven aan direct marketing (donateurswerving) eindigden op zichzelf iets onder begroting, maar besloten werd om extra te investeren in straatwerving. Een geplande marketing-communicatiecampagne die nieuwe leads voor online werving moest genereren, werd uitgesteld naar 2019.

De kosten voor werving van geormerkte loten via acties van de VriendenLoterij, stegen ten opzichte van 2017 en begroting 2018 doordat werd besloten te investeren in een extra najaarsactie. De overige wervingskosten bleven rondom begroting.

L. Kosten beheer en administratie

Alle bedragen in euro's

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
Totale lasten	5.437.799	5.437.325	4.728.880
Kosten beheer en administratie	141.554	131.121	136.735
Kostenpercentage beheer en administratie	2,6%	2,4%	2,9%

M. Saldo financiële baten en lasten

Het beleggingsresultaat is onder te verdelen in rente op obligaties, ontvangen dividend, koerswinst op verkochte aandelen en obligaties en overige rente. De verdeling is als volgt:

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
Dividend	16.219		14.283
Rente obligaties	8.313		4.197
Gerealiseerde koersresultaten	83.876		135.428
Ongerealiseerde koersresultaten	-229.099		-2.757
Overige rentebaten	1.181		1.428
Rentelasten	-25		-145
Bruto beleggingsresultaat	-119.537	80.500	152.434
Kosten beleggingen	-20.331	-13.195	-16.356
Netto beleggingsresultaat	-139.868	67.305	136.078

De effectenportefeuille liet tot het vierde kwartaal van 2018 een positief resultaat zien. Helaas eindigde het jaar negatief. Aan het einde van 2018 vertraagde de groei van de wereldhandel evenwel. Het handelsconflict tussen China en Amerika had een negatieve invloed, ook hogere olieprijs en rentestijgingen in de VS, de Brexit en Italiaanse begrotingsperikelen speelden een rol bij de groeivertraging. Een en ander leidde tot een negatief ongerealiseerd koersresultaat. Gegeven de lange termijn strategie van het beleggingsbeleid, werd besloten hierop niet incidenteel te acteren. Begin 2019 heeft de waarde van de portefeuille zich hersteld.

Een nadere toelichting op het beleggingsbeleid wordt gegeven in het hoofdstuk Financieel Beleid in het jaarverslag.

N. Toelichting bestedingen 2018

Alle bedragen in euro's

Bestemming	Doelstellingen										Werving baten	Beheer en administratie	Totaal werkelijk 2018	Begroot 2018	Totaal werkelijk 2017	
	Voorlichting Fonds	Kennis-ontwikkeling /Deskundigheidsbevordering	Programma Medische incidenten	Programma Verkeersongevallen	Programma Seksueel Geweld	Programma Misdriven en Rechtspositie	Programma Noodhulp	Programma Slachtofferwijzer	SMV	Programma Rampen						
Directe kosten																
Kosten diverse programma's	760.543	445.225	207.175	294.350	275.253	173.200	326.600	10.658	250.000	10.378	-	-	2.753.382	2.502.173	2.270.139	
Communicatie																
Kosten communicatie	29.309	16.954	57.085	79.107	110.077	95	62.612	151.176	-	7.766	984.693	-	1.498.875	1.793.976	1.357.817	
Uitvoeringskosten																
Personeelskosten	100.856	56.557	93.152	97.617	71.002	84.485	22.938	83.346	-	2.714	158.288	104.533	875.488	847.568	809.705	
Uitbestede werk	3.290	1.845	3.039	3.184	2.316	2.756	748	2.719	-	89	5.163	3.410	28.559	17.500	23.545	
Huisvestingskosten	15.394	8.632	14.218	14.899	10.837	12.895	3.501	12.721	-	414	24.160	15.955	133.626	125.838	121.604	
Kantoor- en algemene kosten	15.490	8.686	14.307	14.992	10.905	12.975	3.523	12.801	-	417	24.310	16.055	134.460	132.770	130.972	
Afschrijving	1.545	866	1.427	1.495	1.088	1.294	351	1.277	-	42	2.425	1.601	13.411	17.500	15.096	
Totaal uitvoeringskosten	136.575	76.586	126.142	132.188	96.148	114.405	31.061	112.864	-	3.675	214.346	141.554	1.185.543	1.141.176	1.100.922	
Totaal	926.427	538.765	390.402	505.645	481.477	287.700	420.274	274.698	250.000	21.820	1.199.039	141.554	5.437.799	5.437.325	4.728.878	

0. Toelichting personeelskosten

Alle bedragen in euro's

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
Personeelskosten			
Salarissen	637.976	619.000	593.573
Sociale lasten	126.868	117.000	112.289
Pensioenlasten	51.190	48.000	44.938
Overige personeelskosten	59.453	63.568	58.904
	875.488	847.568	809.705

Het gemiddeld aantal werknemers, berekend op fulltime basis bedroeg in 2018: 13,3 fte (2017: 12,9 fte).

P. Bezoldiging directie

Functie	
Naam	F.L. Sybesma
Functie	Directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	onbepaald
Uren	34,2
Part-time %	90
Periode	1/1 – 31/12

Alle bedragen in euro's

	2018	2017
Bezoldiging		
Bruto salaris	96.518	95.185
Vakantiegeld	7.721	7.615
Eindejaarsuitkering	-	-
Jubileumuitkering	-	-
Niet opgenomen vakantiedagen	-	-
Totaal salaris	104.239	102.800
Belaste vergoedingen/bijtelling	5.373	5.373
Pensioenlasten (wg deel)	8.586	8.442
Pensioencompensatie	-	-
Overige beloningen	-	-
Totaal	118.198	116.615

Het jaarsalaris van de directeur/bestuurder (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 107.390 (0,9 FTE/12 mnd) volgens de Regeling beloning directeuren van goedgeoedelenorganisaties. Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de pensioenlasten en de overige beloningen samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 189.000 per jaar. De belaste vergoeding/bijtelling betreft het gebruik van een leaseauto voor de vele dienstreizen. Aan de directeur/bestuurder is geen lening, voorschot of garantie verstrekt. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 6 van het jaarverslag.

Q. Begroting 2019

Alle bedragen in euro's

Begroot 2019		
BATEN:		
Particulieren	2.618.439	
Bedrijven	477.500	
Baten uit acties van derden	1.500.000	
Andere organisaties zonder winststreven	915.000	
Som van de geworven baten		5.510.939
Verkoop van producten of diensten		-
Overige baten		-
Som van de baten		5.510.939
LASTEN:		
Besteed aan doelstellingen		
Voorlichting	970.623	
Kennis- en deskundigheidsontwikkeling	362.670	
Programma Slachtofferwijzer	304.043	
Programma Noodhulp	488.743	
SMV	250.000	
Programma Misdrijven en Rechtspositie	374.218	
Programma Seksueel Geweld	872.410	
Programma Medische Incidenten	525.354	
Programma Verkeersongevallen	119.785	
Programma Rampen	45.300	
		4.313.146
Wervingskosten		1.115.528
Kosten beheer en administratie		123.162
Som van de lasten		5.551.836
Saldo voor financiële baten en lasten		-40.897
Saldo financiële baten en lasten		66.500
Saldo van baten en lasten		25.603
RESULTAATBESTEMMING:		
Toevoeging/onttrekking aan:		
- continuïteitsreserve		
- bestemmingsreserves		
- bestemmingsfondsen	25.603	
		25.603

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Bestuur en Raad van Toezicht van Fonds Slachtofferhulp

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Fonds Slachtofferhulp te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Fonds Slachtofferhulp op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen (RJ 650).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Fonds Slachtofferhulp zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een **organisatie** haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 28 juni 2018

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. Drs. T.H. de Rek RA

Colofon

© 2019 Fonds Slachtofferhulp

Uitgave

Fonds Slachtofferhulp
Postbus 93166
2509 AD Den Haag

Tekst en redactie

WordFlow: Esther Adam

Projectleiding

Nicky Bredemeijer-van Putten
Fonds Slachtofferhulp

Grafisch ontwerp

Designink.nl

www.fondsslachtofferhulp.nl